

www.coe.int

Rada Európy

800 miliónov Európanov

Rada Európy

| *800 miliónov Európanov*

Predslov

Terry Davis
generálny tajomník Rady Európy

Prímárnym cieľom Rady Európy je dosiahnuť väčšiu jednotu svojich štyridsiatichestich členov pri zabezpečení slobody jednotlivcov, politických slobôd a právneho štátu – princípov, ktoré tvoria základy skutočnej demokracie a ktoré sa týkajú v mnohých ohľadoch života všetkých Európanov. Povinnosťou všetkých členských štátov je zabezpečiť, aby činnosť vlády vychádzala z týchto princípov.

Od svojho založenia v roku 1949 sa stala Rada Európy silou predstavujúcou mier a spoluprácu, zakotvenou v našom spoločnom dedičstve, ľudských právach a v demokracii. Pádom Berlínskeho múru v roku 1989 a rozšírením demokratických hodnôt v Európe nadobudla organizácia novú politickú dimenziu. V súčasnosti Rada Európy stelesňuje oddanosť približne 800 miliónov Európanov ľudským právam, demokracii a právnemu štátu.

Táto brožúra poskytuje pohľad na Radu Európy, aká je a ako pracuje. Opisuje úlohy, ktoré plnia jej kľúčové orgány, a ako spolupracujú, aby podporili a upevnili bezpečnosť a demokraciu v Európe.

Toto je výzva pre organizáciu, ktorej hlavným cieľom je jednota v rozmanitosti pre Európanov so spoločným dedičstvom a rovnakými právami.

Obsah

Rada Európy, 800 miliónov Európanov

3	Predslov generálneho tajomníka Rady Európy Terryho Davisa
7	Rada Európy: stručný prehľad
11	Výbor ministrov
15	Parlamentné zhromaždenie
19	Generálny tajomník
21	Kongres miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy
25	Konferencia medzinárodných mimovládnych organizácií Rady Európy
27	Ludské práva – ochrana, presadzovanie a prevencia
37	Médiá a demokracia
41	Právna spolupráca
47	Sociálna súdržnosť
50	Rozvojová banka Rady Európy
51	Centrum Sever – Juh
53	Ochrana a podpora zdravia
55	Európsky kultúrny dohovor – rámec pre činnosť
57	Vzdelávanie
63	Kultúra a kultúrne dedičstvo
69	Prírodné dedičstvo, ochrana krajiny a udržateľný rozvoj
73	Šport
77	Mládež
81	Európska vlajka, hymna a ocenenia
85	Európske inštitúcie: čo je čo?
87	Kľúčové dátumy
91	Kontaktné a informačné miesta Rady Európy
101	46 členských štátov Rady Európy

Rada Európy:

stručný prehľad

Štatút založený na ľudských právach

Ktorýkoľvek európsky štát sa môže stať členom Rady Európy pod podmienkou, že prijme princíp právneho štátu a zaručí ľudské práva a základné slobody všetkým osobám podliehajúcim jeho právomoci.

Ciele

Rada Európy je medzivládna organizácia, ktorá má za cieľ:

- ochraňovať ľudské práva, pluralitnú demokraciu a právny štát,
- prispievať k uvedomovaniu si európskej kultúrnej identity a rozmanitosti a pomáhať ich rozvoju,
- hľadať spoločné riešenia problémov, ktorým čelí európska spoločnosť: diskriminácia menšín, xenofóbia, neznašanlivosť, bioetika a klonovanie, terorizmus, obchodovanie s ľuďmi, organizovaná kriminalita a korupcia, počítačová kriminalita, násilie voči deťom atď.,
- upevňovať demokratickú stabilitu v Európe podporovaním politických, legislatívnych a ústavných reforiem.

46 členských štátov

Radu Európy založilo 5. mája 1949 desať krajín (Belgicko, Dánsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Nórsko, Spojené kráľovstvo, Švédsko a Taliansko), ku ktorým sa v auguste 1949 pridalo Grécko a Turecko. Dnes má 46 členských štátov: Island a Nemecko (1950), Rakúsko (1956), Cyprus (1961), Švajčiarsko (1963), Malta (1965) Portugalsko (1976), Španielsko (1977), Lichtenštajnsko (1978), San Maríno (1988), Fínsko (1989), Maďarsko (1990), Poľsko (1991), Bulharsko (1992), Estónsko, Litva, Slovinsko, Česká republika, Slovensko, Rumunsko (1993), Andorra (1994), Lotyšsko, Albánsko, Moldavsko, Ukrajina, „bývalá juhoslovanská republika Macedónsko“ (1995), Ruská federácia a Chorvátsko (1996), Gruzínsko (1999), Arménsko a Azerbajdžan (2001), Bosna a Hercegovina (2002), Srbsko (2003) a Monako (2004).

Rada Európy nie je Európska únia. Sú to dve úplne odlišné organizácie, ale všetkých 25 členských štátov Európskej únie je zároveň členom Rady Európy.

Kandidáti na členstvo

Bielorusko je kandidátom od 12. marca 1993. Čierna Hora od 6. júna 2006.

Štatút pozorovateľ'a

Kanada, Svätá stolica, Japonsko, Spojené štáty americké a Mexiko majú štatút pozorovateľ'ov v medzivládnych orgánoch Rady Európy.

Palác Európy

Palác Európy (Palais de l'Europe) vo francúzskom Štrasburgu je sídlom Rady Európy.

Rôznorodé aktivity

Rada Európy sa zaoberá všetkými závažnými otázkami, ktorým čelí európska spoločnosť, okrem vojenskej obrany. Jej pracovný program zahŕňa tieto oblasti: ľudské práva, médiá, právnu spoluprácu, sociálnu súdržnosť, zdravotníctvo, školstvo, kultúru, dedičstvo, šport, mládež, miestnu demokraciu a cezhraničnú spoluprácu, životné prostredie a regionálne plánovanie.

Štruktúra spolupráce

- Výbor ministrov je rozhodovací orgán Rady Európy. Tvoria ho ministri zahraničných vecí všetkých 46 členských štátov alebo ich stáli zástupcovia.
- Parlamentné zhromaždenie je poradný orgán, ktorého členov vymenúvajú národné parlamenty (315 členov a 315 náhradník-ov).
- Kongres miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy je konzultatívny orgán zložený zo zástupcov miestnych a regionálnych samospráv.

Vlády, národné parlamenty a miestne a regionálne samosprávy sú teda zastúpené oddelene.

- Konferencia medzinárodných mimovládnych organizácií (MMVO) Rady Európy združuje približne 400 MMVO, ktoré majú v Rade Európy participačný štatút.

Zvolený generálny tajomník

Terryho Davisa zvolilo v roku 2004 Parlamentné zhromaždenie za generálneho tajomníka Rady Európy na päťročné obdobie. Riadi a koordinuje činnosť organizácie.

Summity dávajú nové podnety

Po páde komunistických režimov Rada Európy získala nové podnety na najvyššej úrovni na stretnutiach hláv štátov a vlád. Doteraz sa uskutočnili tri summity.

Vo Viedni v roku 1993 sa predstavitelia vtedajších tridsiatich dvoch členských štátov rozhodli pre kroky podporujúce rozšírenie organizácie o nových členov.

V Štrasburgu v roku 1997 predstavitelia štyridsiatich členských štátov prijali nový Plán činnosti zameraný na štyri okruhy: demokraciu a ľudské práva, sociálnu súdržnosť, bezpečnosť občanov a výchovu k demokracii a kultúrnej rozmanitosti.

Tretí summit sa konal 16. – 17. mája 2005 vo Varšave, aby definoval budúce ciele a priority organizácie vo svetle jej nového politického mandátu a znovu potvrdil jej základné hodnoty a normy ako odpoveď na výzvy nového storočia.

Konferencie rezortných ministrov

Rada Európy pravidelne organizuje konferencie európskych ministrov (zodpovedných za spravodlivosť, školstvo, záležitosti rodiny, zdravotníctvo, životné prostredie, miestne samosprávy, migráciu, rovnosť žien a mužov, prácu, masmédiá, kultúru, šport, mládež atď.).

Konferencie analyzujú závažné problémy vznikajúce v týchto sektoroch a posilňujú kontakty medzi rovanko zameranými ministerstvami v rôznych členských štátoch. Vypracúvajú projekty, ktoré sa spoločne zavádzajú, a navrhujú aktivity pre pracovné programy Rady Európy.

Každodenné budovanie Európy

Práca Rady Európy vedie k európskym dohovorom a dohodám, podľa ktorých členské štáty následne harmonizujú a dopĺňajú vlastnú legislatívu tak, aby bola v súlade s prijatými textami.

K niektorým dohovorom a dohodám môžu pristúpiť aj nečlenské krajiny. Výsledky štúdií a aktivít sú k dispozícii vládam, čo im pomáha upevňovať spoluprácu a spoločenský pokrok v Európe.

Rada Európy prijíma aj čiastkové dohody, ktoré umožňujú spoluprácu formou „variabilnej geometrie“, čo znamená, že niekoľko členských krajín vyvíja so súhlasom ostatných členov špecifickú činnosť, o ktorú majú spoločný záujem.

Medzinárodný personál

Okolo 1 800 medzinárodných zamestnancov zo všetkých členských štátov tvorí stály personál sekretariátu organizácie vedený generálnym tajomníkom.

Spôsob financovania

Radu Európy financujú vlády členských štátov. Príspevky sa vypočítavajú podľa počtu obyvateľov a bohatstva. Celkový rozpočet Rady Európy na rok 2006 je približne 262 miliónov eur.

Oficiálne jazyky

Oficiálnymi jazykmi sú francúzština a angličtina, ale ako pracovné jazyky sa používajú aj nemčina, taliančina a ruština. Na webovej stránke Rady Európy sa nachádza mnoho textov preložených do viacerých jazykov.

Výbor ministrov

Výbor ministrov je rozhodovací orgán Rady Európy. Tvoria ho ministri zahraničných vecí všetkých členských štátov alebo ich stáli diplomatickí zástupcovia v Štrasburgu. Je to vládny orgán, kde je priestor na vyjadrenie názorov zástupcov národov na problémy ktorým čelí európska spoločnosť na báze diskusie rovného s rovným, a zároveň kolektívne fórum, na ktorom sa formulujú spoločné postupy riešení takýchto problémov. V spolupráci s Parlamentným zhromaždením je Výbor ministrov strážcom základných hodnôt Rady Európy a monitoruje, ako sa členské štáty vyrovnávajú so svojimi záväzkami.

Hlas vlád

Rozhodnutia a činnosť

Výbor ministrov rozhoduje o činnosti Rady Európy. Na základe odporúčaní Parlamentného zhromaždenia a Kongresu miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy, ako aj návrhov rôznych medzivládnych výborov a konferencií rezortných ministrov určuje, aké kroky treba podniknúť. Schvaľuje program činnosti a rozpočet Rady Európy.

Dialóg

Rokovania Výboru ministrov zahŕňajú všetky politické oblasti okrem vojenskej obrany: politické aspekty európskej integrácie, rozvíjanie spolupráce, ochranu demokratických inštitúcií a ľudských práv – inými slovami všetky problémy vyžadujúce jednotné paneurópske riešenia.

Aktívny orgán

Ministri zahraničných vecí členských štátov sa schádzajú raz za rok, aby zhodnotili aktuálne politické otázky a záležitosti európskej spolupráce a aby poskytli nevyhnutné politické podnety na činnosť Rady Európy. Ich stáli zástupcovia (veľvyslanci) sa schádzajú raz za týždeň a spravodajcovia a pracovné skupiny sa schádzajú na to, aby pred prijatím rozhodnutí niektoré otázky detailne preštudovali.

Každý minister predsedá výboru šesť mesiacov, pričom predsedníctvo sa odovzdáva v máji a novembri.

Pružnosť

Ak niektoré projekty nemajú podporu všetkých členských štátov, má Výbor ministrov možnosť vydať ich ako tzv. čiastkové dohovory, ktoré umožňujú niektorým členom vykonávať spoločné aktivity v určitých oblastiach.

Na druhej strane rozšírené dohovory umožňujú členským štátom (alebo niektorým z nich) spolupracovať s nečlenskými krajinami, ponúkajúc im výhody stálej štruktúry Rady Európy.

Európske riešenia

Účinné nástroje

Rozhodnutia Výboru ministrov sa zasielajú vládam vo forme odporúčaní alebo sú včlenené do európskych dohovorov a dohôd, ktoré právne zaväzujú štáty, ktoré ich ratifikovali.

Výbor takisto prijíma deklarácie a rezolúcie k aktuálnym politickým otázkam.

Dosiaľ bolo prijatých približne 200 dohovorov. Zaoberajú sa zväčša ľudskými právami, ale zahŕňajú aj oblasti, ktoré sa snažia o potvrdenie a posilnenie demokratickej, sociálnej a kultúrnej súdržnosti Európy.

Na prijatie väčšiny rozhodnutí je potrebná dvojtretinová väčšina hlasov. Na schválenie procedurálnych otázok stačí jednoduchá väčšina.

Práca expertov

Dohovory a odporúčania vypracúvajú vládni experti zodpovedajúci sa Výboru ministrov, aby bol zaistený súlad politických záujmov s technickými a rezortnými požiadavkami. Veľa politických iniciatív vzišlo z pravidelných stretnutí rezortných ministrov.

Demokracia a solidarita

Rada Európy vypracovala program spolupráce a program pomoci novým členským štátom, ktoré im umožnia využívať skúsenosti Rady Európy. Tieto programy sú založené na výsledkoch medzivládnej spolupráce v rámci Rady Európy – jej referenčných textoch, skupín expertov a štruktúr spolupráce. Úlohou týchto programov je konsolidovať, posilňovať a urýchľovať demokratické reformy týchto krajín, aby sa mohli postupne a hladko zapojiť do diania a štruktúr európskej spolupráce, predovšetkým v Rade Európy. Uskutočňuje sa program Opatrenia na budovanie dôvery s cieľom podporovať občiansku spoločnosť so zameraním na zvyšovanie vzájomných poznatkov a spoluprácu medzi väčšinou a menšinou.

Strážca hodnôt

Obrana štatútu

Krajiny vstupujúce do Rady Európy sa zaväzujú dodržiavať princípy právneho štátu a rešpektovať základné ľudské práva a slobody. Zároveň sa zaväzujú úprimne a efektívne spolupracovať, aby dosiahli väčšiu jednotu a uľahčili svojho ekonomický a sociálny rozvoj. Každý členský štát je povinný cítiť si tieto záväzky a Výbor ministrov dohliada na to, či sa tak deje.

V prípade, že členský štát vážne poruší svoje záväzky, môže Výbor ministrov v súlade so štatútom pozastaviť účasť štátu na rozhodovaní, vyzvať ho na vzdanie sa členstva, či dokonca ho zbaviť členstva v Rade Európy.

Uplatňovanie dohovorov

Výbor ministrov taktiež dohliada, či členské štáty uplatňujú dohovory a dohody. Je to rozhodujúce v prípade dohovorov o ľudských právach, z ktorých najdôležitejšie (Európsky dohovor o ľudských právach, revidovaná Európska sociálna charta, Európsky dohovor na zabránenie mučenia a Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín) majú vlastné kontrolné mechanizmy.

Zodpovednosť Výboru ministrov za dodržiavanie Európskeho dohovoru o ľudských právach odráža dôležitosť tohto dohovoru, ktorý je základným pilierom systému ochrany ľudských práv v Európe. Výbor ministrov dohliada na výkon rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva a tak zaručuje dôveryhodnosť systému, ktorý nemá vo svete obdobu.

Dodržiavanie záväzkov

V súlade s filozofiou, ktorá usmerňovala rozširovanie Rady Európy po páde Berlínskeho múru, Výbor ministrov vykonával svoje úlohy v nestrannom a konštruktívnom duchu, zdôrazňujúc dialóg a postupnú stabilizáciu politických a hmotných podmienok vedúcich k pozitívnemu vývoju. Z tohto dôvodu Výbor ministrov zaviedol monitorovací systém, ktorý dohliada na plnenie záväzkov členských štátov. Všetkým členom ponúka podmienky a zdroje potrebné na zabezpečenie základných hodnôt Rady Európy.

Rozšírenie Rady Európy viedlo k významným zmenám v organizácii a vo funkciách Výboru ministrov a k značnému rozvoju politických aspektov jeho práce.

Dialóg a komplementarita

Rada Európy posilnila dialóg s volenými zástupcami Európy na národnej aj miestnej úrovni a rozšírila politické diskusie s nečlenskými štátmi, medzi ktorých patrí aj niekoľko mimoeurópskych štátov so štatútom pozorovateľa (Spojené štáty americké, Svätá stolica, Kanada, Japonsko a Mexiko). Zintenzívnila spoluprácu s inými európskymi inštitúciami, konkrétne s Európskou úniou (EÚ) a Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE).

Summity hláv štátov a vlád

Doteraz Rada Európy zorganizovala tri summity hláv štátov a vlád všetkých jej členských štátov. Prvý sa konal vo Viedni v roku 1993 a bol reakciou na pád komunizmu a rozvoj nových demokracií v strednej a východnej Európe. Potvrdil politiku otvorenosti a rozširovania Rady a odštartoval reformu Európskeho dohovoru o ľudských právach na jeho zefektívnenie. Druhý summit sa konal v roku 1997 v Štrasburgu a jeho cieľom bolo dať nové podnety k ochrane

ľudských práv. Na summite sa rozhodlo o zriadení funkcie komisára Rady Európy pre ľudské práva.

*Varšavský summit
– prehodnocovanie
a pretváranie našich
cieľov*

Tretí summit hláv štátov a vlád Rady Európy sa konal v máji 2005 vo Varšave. Lídri zo 46 členských štátov vyzdvihli bezprecedentnú jednotu Európy a prijatím deklarácie a plánu činnosti redefinovali priority organizácie.

Kľúčové ciele:

- posilniť kľúčovú úlohu Rady Európy zameranú na ochranu a podporu ľudských práv, demokracie a právneho štátu,
- rozvinúť celoeurópsky politický dialóg na medzivládnej, medzi-parlamentnej a regionálnej/miestnej úrovni,
- realizovať reformu Európskeho súdu pre ľudské práva, aby sa zrýchlil proces prijímania rozhodnutí a zaručila sa jeho dlhodobá účinnosť,
- posilniť činnosť Rady Európy zameranú na podporu sociálnej súdržnosti, medzikultúrneho dialógu a demokratického občianstva,
- posilniť spoluprácu s Európskou úniou, Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a Organizáciou Spojených národov.

*Celoeurópske
kampane*

V roku 2006 Rada Európy odštartuje štyri celoeurópske kampane:

- Deti a násilie: budujeme Európu pre deti a s deťmi,
- Boj proti obchodovaniu s ľuďmi,
- Každý iný – všetci rovní: mládežnícka kampaň ze rozmanitosť, ľudské práva a participáciu,
- Boj proti násilii páchanom na ženách vrátane domáceho násillia.

Parlamentné zhromaždenie

Parlamentné zhromaždenie je jeden z dvoch hlavných štatutárnych orgánov Rady Európy a reprezentuje hlavné politické prúdy v jednotlivých členských štátoch. Zhromaždenie sa považuje za hlavnú hybnú silu procesu rozširovania európskej spolupráce na všetky demokratické krajiny Európy.

Demokratické svedomie Európy

Parlamentné zhromaždenie Rady Európy bolo prvé európske zhromaždenie vytvorené v histórii nášho kontinentu. S delegáciami zo 46 národných parlamentov je toto teleso aj najreprezentatívnejšie.

Vďaka nezávislosti pri voľbe svojho programu rokovaní sa parlamentné zhromaždenie zaoberá širokým okruhom tém, ktoré majú aktuálnu i potenciálnu dôležitosť, vrátane problémov súčasnej spoločnosti a rôznych aspektov medzinárodnej politiky.

Úvahy a výsledky z jeho rokovaní hrajú dôležitú úlohu v nasmerovaní činnosti Výboru ministrov a medzivládnych výborov Rady Európy. Prostredníctvom členov Parlamentného zhromaždenia sa dostávajú aj do národných parlamentov a ovplyvňujú vlády.

Historické udalosti v krajinách strednej a východnej Európy na začiatku 90. rokov dali Parlamentnému zhromaždeniu jedinečnú možnosť prispieť k integrácii týchto krajín do rodiny európskych demokracií a povzbudiť do skutočnej spolupráce všetky európske krajiny na parlamentnej úrovni. Zhromaždenie tak prispieva k budovaniu väčšej Európy bez deliacich čiar.

Štatút zvláštneho host'a vytvorilo Parlamentné zhromaždenie v roku 1989, aby umožnilo parlamentným delegáciám z nových pluralitných demokracií zo strednej a východnej Európy, ktoré neboli plnohodnotnými členmi tejto organizácie, zúčastňovať sa na jeho plenárnych zasadnutiach a na schôdzach výborov. Styky a výmeny názorov, ktoré sa takto uskutočňovali, podporovali demokratizačný proces v týchto krajinách a uľahčili ich vstup do Rady Európy.

Štruktúra a organizácia: zrkadlo európskych demokracií

Poslanci národných parlamentov volia alebo určujú zo svojich radov 315 poslancov a 315 náhradníkov Parlamentného zhromaždenia. Počet predstaviteľov štátov je úmerný počtu ich obyvateľov a pohybuje sa od 2 do 18. Národné delegácie do Parlamentného zhromaždenia sú zložené tak, aby bolo zaistené spravodlivé zastúpenie všetkých politických strán a skupín v národných parlamentoch.

Politické strany v zhromaždení sa sformovali do piatich skupín: Socialistickej skupiny (SOC), Európskej ľudovej strany (EPP/CD), Európskej demokratickej skupiny (EDG), Liberálnej, demokratickej a reformnej skupiny (LDR) a Skupiny zjednotenej európskej ľavice (UEL). Niektorí členovia zhromaždenia sa rozhodli zostať nezávislí.

Zhromaždenie sa stretáva na plenárnom zasadaní štyrikrát ročne v kongresovej sále Paláca Európy. Zasadania sú verejné. Okrem toho býva jarné zasadanie v niektorom členskom štáte.

Zhromaždenie volí zo svojich radov svojho prezidenta zvyčajne na tri za sebou nasledujúce ročné obdobia. Predseda, podpredsedovia (momentálne osemnásť) a predsedovia piatich politických skupín tvoria Kanceláriu zhromaždenia.

Zhromaždenie volí aj generálneho tajomníka Rady Európy a jeho zástupcu, predsedu Parlamentného zhromaždenia, sudcov Európskeho súdu pre ľudské práva a komisára Rady Európy pre ľudské práva.

Podklady na prácu zhromaždenia pripravujú výbory špecialistov, ktoré sa zaoberajú napríklad politickými záležitosťami, právnymi záležitosťami a ľudskými právami, sociálnymi, zdravotníckymi a rodinnými otázkami, kultúrou, vedou a vzdelávaním, životným prostredím a poľnohospodárstvom, ekonomickými záležitosťami a rozvojom, migráciou, utečencami a demografiou, rovnosťou žien a mužov a dodržiavaním povinností a záväzkov členských krajín.

Diskusie o európskych a svetových udalostiach

V programe každého zasadania je aj diskusia o európskych a medzinárodných udalostiach a vo všeobecnosti o všetkých otázkach, ktoré je potrebné riešiť na európskej úrovni. Zúčastňujú sa na nich prominentní politici z celého sveta (Ján Pavol II., Helmut Kohl, Michail Gorbačov, Václav Havel, Viktor Juščenko a mnoho ďalších).

Zhromaždenie je aj diskusným fórom pre iné medzinárodné organizácie, ako je OECD, Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBRD) a niektoré zo špecializovaných agentúr OSN.

Mimovládne organizácie majú štatút pozorovateľa v niekoľkých výboroch a sú cenným prínosom pre prácu zhromaždenia.

Iniciatívy a výsledky

Od roku 1989 hrá Parlamentné zhromaždenie aktívnu úlohu v oblasti krízového manažmentu v celej Európe a diskusie často vychádzajú zo zistení priamo na mieste vykonaných návštev a z dialógu so zainteresovanými štátmi, čím sa posilnila politická úloha Rady Európy.

Texty prijaté Parlamentným zhromaždením tvoria dôležité podklady pre Výbor ministrov, národné vlády, parlamenty, politické strany a iné významné sféry spoločnosti. Zhromaždenie podnietilo vypracovanie mnohých medzinárodných zmlúv (európskych dohovorov)

a iných právnych nástrojov, ktoré tvoria základ skutočného európskeho právneho systému.

Najznámejší z nich je Európsky dohovor o ochrane ľudských práv podpísaný v roku 1950. (Pozri časť: Ľudské práva – ich ochrana, presadzovanie a prevencia). Výbor ministrov konzultuje s Parlamentným zhromaždením všetky návrhy dohovorov pred ich prijatím.

Zhromaždenie usporadúva pravidelné konferencie, sympóziá a verejné parlamentné zasadania o najaktuálnejších témach ako napríklad: násilie, intolerancia, životné prostredie, prisťahovalectvo, drogy, bioetika a médiá. Tieto podujatia upevňujú dialóg medzi poslancami a odborníkmi.

Budovanie parlamentných vzťahov

Parlamentné zhromaždenie udržiava vonkajšie vzťahy s národnými parlamentmi členských aj nečlenských štátov, medzinárodnými parlamentnými zhromaždeniami a medzivládnyimi organizáciami. Túto oblasť spravuje Kancelária zhromaždenia.

Vzťahy s národnými parlamentmi upravujú ustanovenia o členstve alebo ustanovenia štatútu osobitného hosta alebo pozorovateľa. Zhromaždenie udržiava vzťahy aj s inými medzinárodnými parlamentnými zhromaždeniami, ako je napríklad Európsky parlament, Západoeurópska únia, Parlamentné zhromaždenie OBSE, Medziparlamentná únia, Benelux, Severská rada, Parlamentné zhromaždenie organizácie Čiernomorskej hospodárskej spolupráce (PABSEC) a Spoločenstvo nezávislých štátov (SNŠ).

Budúcnosť

Od svojho založenia pred vyše päťdesiatimi rokmi prešlo Parlamentné zhromaždenie zmenami. Prispôsobilo sa najmä dramatickému vývoju posledných rokov. Bolo najlepšie vybaveným medzinárodným parlamentným fórom na prijatie nových demokracií strednej a východnej Európy do rodiny európskych národov. Skutočnosť, že jeho členovia sú zároveň členmi svojich národných parlamentov, je výhoda, vďaka ktorej je zhromaždenie v úzkom kontakte s národnými politikami.

Parlamentné zhromaždenie zohralo významnú úlohu aj pri príprave kandidujúcich krajín na členstvo. Po ich vstupe do organizácie podporuje rozvoj demokracie a monitoruje dodržiavanie ich záväzkov.

V čom je rozdiel?

Parlamentné zhromaždenie tvoria členovia národných parlamentov všetkých 46 členských štátov Rady Európy.

Európsky parlament tvoria priamo volení zástupcovia 25 členských krajín Európskej únie.

Členské štáty a ich zastúpenie

Albánsko (4), Andorra (2), Arménsko (4), Azerbajdžan (6), Belgicko (7), Bosna a Hercegovina (5), Bulharsko (6), Cyprus (3), Česká republika (7), Dánsko (5), Estónsko (3), Fínsko (5), Francúzsko (18), Grécko (7), Gruzínsko (5), Holandsko (7), Chorvátsko (5), Írsko (4), Island (3), Lichtenštajnsko (2), Litva (4), Lotyšsko (3), Luxembursko (7), Malta (3), Moldavsko (5), Monako (2), Nemecko (18), Nórsko (5), Poľsko (12), Portugalsko (7), Rakúsko (6), Rumunsko (10), Ruská federácia (18), San Maríno (2), Slovensko (5), Slovinsko (3), Spojené kráľovstvo (18), Srbsko (7), Španielsko (12), Švédsko (6), Švajčiarsko (6), Taliansko (18), Turecko (12), Ukrajina (12).

Štatút pozorovateľa

Parlamenty Kanady, Izraela a Mexika majú v Parlamentnom zhromaždení štatút pozorovateľa.

Štatút osobitného hosťa

Štatút osobitného hosťa bieloruského parlamentu bol pozastavený 13. januára 1997.

Webová stránka:

<http://assembly.coe.int>

Generálny tajomník

Parlamentné zhromaždenie Rady Európy zvolilo v roku 2004, na päťročné obdobie, za generálneho tajomníka Terryho Davisa zo Spojeného kráľovstva, ktorý zodpovedá za strategické plánovanie a smerovanie pracovného programu a rozpočtu Rady Európy a dohliada na každodenné riadenie organizácie.

Medzivládny pracovný program navrhovaný generálnym tajomníkom na základe určených priorít schvaľuje každoročne Výbor ministrov. Generálny tajomník, ktorému pomáha Sekretariát, zodpovedá za praktické uvedenie programu do života. Programy medzivládnej spolupráce koordinujú predovšetkým riaditeľstvá (direktoriáty) zamerané na hlavné oblasti činnosti Rady Európy.

Strategický plán činnosti

S cieľom vybudovať novú a zjednotenú Európu, založenú na demokracii, ľudských právach a právnom štáte, a odpovedať na výzvy pri budovaní mierovej a stabilnej Európy, navrhol generálny tajomník priority a stratégie Rady Európy.

Hlavné priority sú:

- spolupráca s členskými štátmi na definovaní úlohy a zodpovednosti Rady Európy a jej jasného mandátu,
- posilnenie demokratických noriem a zabezpečenie ich dodržiavania štátmi,
- bezpečnosť a kriminalita v členských štátoch, najmä korupcia, pranie špinavých peňazí, počítačová kriminalita, obchodovanie s ľuďmi a drogami,
- osobitné programy zamerané na problematiku ľudských práv, demokracie, utečencov, sociálnej súdržnosti, kultúry a životného prostredia,
- nové iniciatívy v boji proti medzinárodnému terorizmu,
- kampaň proti mučeniu a ponižujúcemu zaobchádzaniu,
- aktivity na boj proti rasizmu, antisemitizmu a islamofóbii,

- podpora rovnosti a rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na pohlavie, etnickú príslušnosť, náboženské alebo politické presvedčenie,
- zabezpečenie spravodlivého a rovnakého zaobchádzania pre všetky krajiny bez ohľadu na ich veľkosť, bohatstvo alebo geografickú polohu,
- budovanie efektívnejších vzťahov s Európskou úniou, OSN, OBSE a regionálnymi a mimovládnyimi organizáciami,
- zhodnotenie výsledkov činnosti s cieľom zlepšiť efektivitu a viditeľnosť Rady Európy.

*Organizácia a
výsledky tretieho
summitu hláv štátov
a vlád*

Generálny tajomník stál na čele príprav správ, ktoré boli na treťom summite hláv štátov a vlád v máji 2005 vo Varšave predložené členským štátom na posúdenie. Summit sa sústredil na hlavné činnosti Rady Európy a posilnil jej pozíciu kľúčového partnera v rámci európskej architektúry.

Generálny tajomník zodpovedá za zavádzanie rozhodnutí zo summitu a akčného plánu do života.

Webová stránka: <http://www.coe.int/SG>

Kongres miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy

Miestna a regionálna demokracia: cesta k väčšej slobode

Rada Európy začala prvýkrát spolupracovať so zástupcami miestnej samosprávy v roku 1957 a odvtedy sa táto jej aktivita rozšírila od Islandu po Ruskú federáciu a od Nórska po Balkán.

V roku 1994 Rada Európy vytvorila Kongres miestnych a regionálnych samospráv Európy (CLRAE) ako konzultačný orgán, ktorý nahradil Stálu konferenciu miestnych a regionálnych samospráv Európy. Jeho mandát je založený na Štatutárnej rezolúcii (2000) 1 Výboru ministrov Rady Európy.

Úloha kongresu

Kongres:

- je hlas európskych regiónov a miest v Rade Európy,
- predstavuje fórum, kde môžu volení predstavitelia z miestnej a regionálnej úrovne diskutovať o spoločných problémoch, podeliť sa o svoje skúsenosti a oboznámiť vlády so svojimi názormi,
- radí Výboru ministrov a Parlamentnému zhromaždeniu Rady Európy ohľadom všetkých aspektov miestnej a regionálnej politiky,
- ako zástupca miestnych a regionálnych orgánov úzko spolupracuje s národnými a medzinárodnými organizáciami,
- organizuje zasadania a konferencie na miestnej a regionálnej úrovni s cieľom zapojiť širšiu verejnosť, ktorej účasť je základom fungujúcej demokracie,
- pripravuje pravidelné správy o stave miestnej a regionálnej demokracie vo všetkých členských krajinách Rady Európy,
- dohliada, či krajiny uplatňujú princípy Európskej charty miestnej samosprávy,
- pomáha novým členským štátom s praktickými problémami spojenými so zavádzaním efektívnej miestnej a regionálnej samosprávy.

Vznik nových štátov s rôznym politickým a hospodárskym zázemím si vyžiadal nové stanovenie a formuláciu cieľov kongresu tak, aby zahŕňali:

- podporu efektívnych štruktúr miestnej a regionálnej správy vo všetkých členských krajinách Rady Európy, predovšetkým v nových demokraciách,
- preskúmanie stavu miestnej a regionálnej demokracie členských a kandidátskych štátov,
- vyvíjanie iniciatív, ktoré umožnia efektívnu účasť občanov na miestnej a regionálnej demokracii,
- zastúpenie záujmov miestnej a regionálnej správy v procese tvorby európskej politiky,
- podporu regionálnej a cezhraničnej spolupráce v mene mieru, tolerancie a udržateľného rozvoja, v záujme ochrany regiónov pre budúce generácie,
- podporu zriaďovania euroregiónov,
- pozorovanie miestnych a regionálnych volieb.

Dvojkomorové zhromaždenie

Kongres sa skladá z dvoch komôr: z Komory miestnych samospráv a Komory regiónov. Dvojkomorové zhromaždenie pozostáva z 315 riadnych členov a 315 náhradníkov, z ktorých každý zastupuje jednu z viac ako 200 000 miestnych a regionálnych orgánov všetkých členských štátov Rady Európy. Kongres volí svojho predsedu striedavo spomedzi členov každej komory. Predseda zostáva vo funkcii počas dvoch riadnych zasadaní.

Kongres sa stretáva v Štrasburgu raz za rok a na jeho zasadnutiach sa zúčastňujú aj delegácie akreditovaných európskych organizácií a niektorých nečlenských štátov ako hostia alebo pozorovatelia.

Stály výbor, ktorý tvoria zástupcovia všetkých národných delegácií, sa stretáva medzi plenárnymi zasadaniami kongresu, ktoré sa konajú na jar a na jeseň, s rôznymi výbormi.

Práca kongresu je rozdelená medzi štyri štatutárne výbory:

- Inštitucionálny výbor, ktorého úlohou je príprava správ o pokroku miestnej a regionálnej demokracie v Európe a ktorému pomáha Výbor nezávislých expertov,
- Výbor pre kultúru a vzdelávanie, do ktorého pôsobnosti patria médiá, mládež, šport a komunikácia,
- Výbor pre udržateľný rozvoj sa zaoberá otázkami životného prostredia a územného a urbanistického plánovania,
- Výbor pre sociálnu súdržnosť sa zaoberá otázkami zamestnanosti, občianstva, migrácie, vzťahmi medzi komunitami, rovnosťou medzi ženami a mužmi a solidaritou.

V rámci Komory regiónov pôsobí aj osobitná Pracovná skupina pre regióny so zákonodarnou mocou.

Za každodenný chod a rozpočtové hospodárenie zodpovedá výkonný predseda kongresu a jeho sekretariát, ktorý tvorí približne 40 pracovníkov.

Praktická pomoc

*Európska sieť
vzdelávacích
organizácií pre
miestne a regionálne
samosprávy (ENTO)*

Poskytuje expertnú pomoc a vzdelávanie pre stredo- a východoeurópske štáty, ktorým chýbajú manažérske skúsenosti a technické zručnosti. ENTO navzájom spája národné organizácie z rôznych krajín, čím podporuje spoluprácu medzi vzdelávacími strediskami miestnych a regionálnych samospráv v rôznych štátoch.

Osobitný podporný program pre miestnu a regionálnu demokraciu v strednej a východnej Európe sa sústreďuje na pomoc pri tvorbe legislatívnych návrhov týkajúcich sa miestnej samosprávy. Tento program ponúka vzdelávanie a odborné poradenstvo pri reforme miestnych inštitúcií a zahŕňa semináre, študijné návštevy a kurzy týkajúce sa zdravotnej starostlivosti v mestách, rozpočtovej nezávislosti a financovania miestnej samosprávy.

*Agentúry miestnej
demokracie (LDA)*

Boli založené v roku 1993 ako súčasť mierového procesu v bývalej Juhoslávii. Vytvárajú partnerstvá medzi konkrétnou samosprávou v regióne a medzi miestnou alebo regionálnou samosprávou inde v Európe. Podporujú dodržiavanie ľudských práv a demokracie, cezhraničnú spoluprácu, medzikultúrny dialóg a miestny rozvoj.

*Účasť v Pakte
stability pre
juhovýchodnú Európu*

Kongres sa aktívne podieľa na projektoch zameraných na posilnenie miestnej demokracie a cezhraničnej spolupráce v juhovýchodnej Európe. Na tento cieľ zriadil Pracovnú skupinu miestnych a regionálnych predstaviteľov juhovýchodnej Európy, ktorí nesú osobitnú zodpovednosť za realizáciu aktivít Paktu stability.

Pracovná skupina pomáha pri:

- organizácii každoročného Fóra miest a regiónov juhovýchodnej Európy,
- rozvoji siete Národného združenia miestnych samospráv juhovýchodnej Európy (NALAS),
- vytváraní interaktívnej databázy spolupráce so samosprávami a regiónmi v juhovýchodnej Európe,
- príprave politických vyhlásení o cezhraničnej spolupráci medzi miestnymi a regionálnymi samosprávami v juhovýchodnej Európe.

*Jasné legislatívne
smernice
napomáhajúce tvorbu
politik*

Európska charta miestnej samosprávy (1985) považuje efektívnu miestnu samosprávu za základ demokracie. Charta slúži ako model pri reforme legislatívy v nových demokraciách. Niektoré štáty už začlenili jej princípy do svojich ústav.

Európsky rámcový dohovor o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami alebo orgánmi (1980) a jeho dva dodatkové protokoly uznáva-

jú právo miestnych a regionálnych orgánov na cezhraničnú spoluprácu v záujme služieb verejnosti a ochrany životného prostredia.

Európsky dohovor o účasti cudzincov na verejnom živote na miestnej úrovni (1992) predkladá princíp postupného udelenia občianskych a politických práv (vrátane volebného práva) cudzincom žijúcim na území štátu.

Európska charta regionálnych a menšinových jazykov (1992) má za cieľ zachovať regionálne a menšinové jazyky ako jedinečnú súčasť európskeho kultúrneho dedičstva a rozšíriť ich používanie v zákonoch, v školstve, vo verejnej, kultúrnej, hospodárskej a sociálnej sfére a v médiách.

Európsky dohovor o krajine (2000) predkladá verejným orgánom požiadavku prijať zákony a opatrenia na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni na ochranu, správu a plánovanie krajiny v celej Európe.

Európska charta miest (1992) určuje práva občanov európskych miest. Charta poskytuje praktický návod na dobré spravovanie miest a zahŕňa otázky bývania, mestskej architektúry, dopravy, energie, športu a oddychu, znečistenia a bezpečnosti na uliciach.

Charta o participácii mladých ľudí na miestnom a regionálnom živote (1992), revidovaná v roku 2003, povzbudzuje mladých ľudí, aby spolupozbodovali o otázkach, ktoré sa ich týkajú, a aby sa aktívne zúčastňovali na spoločenských zmenách v ich komunite, obci a regióne.

Aktuálne projekty

Výbor ministrov Rady Európy v súčasnosti posudzuje niekoľko ďalších textov:

- návrh Charty o horských regiónoch, vytyčuje smernice na zladenie rozvoja a zachovania horských regiónov,
- návrh Európskej charty o regionálnej samospráve, ktorá by dopĺňala Európsku chartu miestnej samosprávy,
- návrh Charty práv a zodpovednosti občanov.

Členské štáty a ich zastúpenie

Albánsko (4), Andorra (2), Arménsko (4), Azerbajdžan (6), Belgicko (7), Bosna a Hercegovina (5), Bulharsko (6), Cyprus (3), Česká republika (7), Dánsko (5), Estónsko (3), Fínsko (5), Francúzsko (18), Grécko (7), Gruzínsko (5), Holandsko (7), Chorvátsko (5), Írsko (4), Island (3), Lichtenštajnsko (2), Litva (4), Lotyšsko (3), Luxembursko (3), „bývalá juhoslovanská republika Macedónsko“ (3), Maďarsko (7), Malta (3), Moldavsko (5), Monako (2), Nemecko (18), Nórsko (5), Poľsko (12), Portugalsko (7), Rakúsko (6), Rumunsko (10), Ruská federácia (18), San Maríno (2), Slovensko (5), Slovinsko (3), Spojené kráľovstvo (18), Srbsko (7), Španielsko (12), Švédsko (6), Švajčiarsko (6), Taliansko (18), Turecko (12), Ukrajina (12).

Konferencia medzinárodných mimovládnych organizácií Rady Európy

Rada Európy významne využíva kontakty a spoluprácu s dynamickými prvkami spoločnosti, ktoré predstavujú mimovládne organizácie (MVO). Jednou z hlavných aktuálnych výziev pre Radu Európy je posilnenie MVO a občianskej spoločnosti v nových členských štátoch a rozvoj participatívnej demokracie na celoeurópskych základoch. Programy spolupráce Rady Európy sú určené pre partnerské MVO a sú zamerané na demokratické reformy.

Konferencia MMVO Rady Európy

Konferencia medzinárodných mimovládnych organizácií (MMVO) Rady Európy je zložená z MMVO, ktoré majú pri Rade Európy participatívny štatút. Prostredníctvom tohto štatútu Rada Európy zapája MMVO do medzivládnych aktivít a podporuje dialóg členov parlamentu a miestnych a regionálnych orgánov s týmito združeniami o hlavných sociálnych otázkach.

Konzultatívny a participatívny štatút

MMVO majú od roku 1952 pri Rade Európy konzultatívny štatút, ktorý bol v novembri 2003 zmenený na pridružený, čím bol ocenený ich význam pri tvorbe politiky Rady Európy. Stalo sa tak na základe Rezolúcie Výboru ministrov (2003)⁸. MMVO, ktoré majú o tento štatút záujem, musia mať významné postavenie vo svojej oblasti, musia mať také isté ciele ako Rada Európy a aktívne prispievať k jej práci. V súčasnosti má tento štatút približne 370 MMVO. Tvoria Konferenciu MMVO Rady Európy, ktorá sa schádza raz za rok, aby sa dohodla na všeobecných líniách činnosti.

Styčný výbor

Styčný výbor, ktorý si zvolila konferencia sa pravidelne schádza, aby podporoval stály dialóg a spoluprácu medzi Sekretariátom Rady Európy a MMVO. Udržiava úzke kontakty s politickými orgánmi Rady Európy – Výborom ministrov, Parlamentným zhromaždením, Kongresom miestnych a regionálnych samospráv a komisárom pre ľudské práva.

Skupiny

MMVO s participatívnym štatútom založili 10 tematických skupín, ktoré sa schádzajú trikrát za rok počas zasadania Parlamentného zhromaždenia (ľudské práva, rodová rovnosť, Európska sociálna charta a sociálna politika, extrémna chudoba a sociálna súdržnosť, výchova

a kultúra, občianska spoločnosť a demokracia v Európe, zdravie, vidiek a životné prostredie, mestá, dialóg Sever – Juh a solidarita). Skupiny udržiavajú pravidelný dialóg so zástupcami Rady Európy, ktorí im poskytujú informácie z prvej ruky o aktivitách Rady Európy a prispievajú svojím kolektívnym know-how k ich realizácii.

Rôzne formy spolupráce

Spolupráca s MMVO má rôzne formy, od jednoduchých konzultácií po úzku spoluprácu na konkrétnych projektoch. Experti MMVO sa zúčastňujú na rôznych projektoch ako konzultanti, pravidelne alebo ad hoc prispievajú k práci medzivládnych výborov, pripravujú memorandá pre generálneho tajomníka, predkladajú ústne alebo písomné stanoviská výborom Parlamentného zhromaždenia a Kongresu miestnych a regionálnych samospráv a vystupujú na seminároch a iných stretnutiach, ktoré Rada Európy organizuje.

MMVO, ktoré majú pridružený štatút, zároveň šíria medzi svojimi členmi informácie o cieľoch a aktivitách Rady Európy.

V novembri 2003 bol participačný štatút MMVO doplnený partnerstvom medzi Radou Európy a národnými MVO [rezolúcia (2003)9], ktoré zohľadnilo ich kľúčovú úlohu pri posilňovaní demokratickej a otvorenej spoločnosti vo všetkých členských štátoch a ich aktívny a konštruktívny príspevok k pracovnému programu Rady Európy.

Webová stránka: www.coe.int/ngo

L'udské práva – ochrana, presadzovanie a prevencia

Stále hľadanie lepších spôsobov ochrany ľudských práv je jedným zo základných poslanií Rady Európy. Tento cieľ sa má dosiahnuť v štyroch hlavných oblastiach:

- v účinnej kontrole a ochrane základných ľudských práv a slobôd,
- v odhaľovaní nových hrozieb pre ľudské práva a ľudskú dôstojnosť,
- v oboznamovaní širokej verejnosti s dôležitosťou ľudských práv,
- v podpore výchovy k ľudským právam a v odborných školeniach o ľudských právach.

Medzi najvýznamnejšie zmluvy v tejto oblasti patrí Európsky dohovor o ľudských právach, revidovaná Európska sociálna charta, Európsky dohovor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania a Rámcový dohovor o ochrane národnostných menšín.

Európsky dohovor o ľudských právach

*Rozhodujúci krok
vpred*

Jedným z kľúčových úspechov Rady Európy je Európsky dohovor o ľudských právach. Táto medzinárodná zmluva veľkého významu bola prijatá v roku 1950 a nadobudla účinnosť v roku 1953. Definuje zoznam práv a slobôd a zaväzuje štáty, aby zaručovali tieto práva a slobody všetkým osobám podliehajúcim ich jurisdikcii. Navyše vytvorila medzinárodný mechanizmus vymáhania týchto práv. Nielen štáty, ale aj občania bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť sa môžu obrátiť na dohovorom zriadené štrasburské súdne inštitúcie, ak sa nazdávajú, že zmluvné štáty porušili práva, ktoré dohovor zaručuje.

Dohovor medziiným obsahuje právo na život, právo na ochranu proti mučeniu a neľudskému zaobchádzaniu, právo na slobodu a bezpečnosť, na spravodlivé súdne konanie, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a korešpondencie, slobodu prejavu (vrátane slobody tlače), myslenia, svedomia a náboženstva a slobodu pokojného zhromažďovania a združovania. Protokoly pripojili k právam zaručeným v dohovore ďalšie, ako napríklad zákaz trestu smrti (protokol č. 6).

*Uplatňovanie
dohovoru*

Pôvodný mechanizmus uplatnenia pozostával z dvoch inštitúcií: Európskej komisie pre ľudské práva (1954), ktorá v podstate plnila úlohu filtra, a Európskeho súdu pre ľudské práva (1959), ktorý

vynášal rozsudky v prípadoch predložených komisiou alebo vládami. Výbor ministrov Rady Európy (zástupcovia vlád členských štátov Rady Európy) dohliadal na výkon rozsudkov súdu a rozhodoval v prípadoch, v ktorých síce komisia skonštatovala porušenie, ale ktoré neboli predložené súdu.

Od začiatku osemdesiatych rokov počet sťažností stále rástol, čo spôsobilo preťaženie systému a predĺženie času súdneho konania, ktoré mohlo trvať až päť rokov od vznosenia sťažnosti po konečné vynesenie rozsudku v podstate veci.

Stále sa vyvíjajúci systém

Rastúci počet podaní, ich komplexnosť a rozširujúci sa počet členských štátov (z 23 v roku 1989 na 40 v roku 1996) si vynútil reformu konania. Na tento účel protokol č. 11, nový dodatok k Európskemu dohovoru o ľudských právach, ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 1998, ustanovil jediný súd namiesto bývalých dvoch inštitúcií dohovoru.

Jediný súd pre ľudské práva

Európsky súd pre ľudské práva je v súčasnosti priamo dostupný pre jednotlivca a jeho rozhodnutia sú záväzné pre všetky zmluvné strany. Zasadá nepretržite a zaoberá sa prípadom vo všetkých štádiách od prípravného konania až po rozsudok v podstate veci.

Súd je zložený zo sudcov, ktorých počet sa zhoduje s počtom štátov, ktoré pristúpili k dohovoru. Sudcov volí Parlamentné zhromaždenie Rady Európy zo zoznamu troch kandidátov navrhnutých príslušnou vládou. Pri výkone svojej funkcie požívajú sudcovia úplnú nezávislosť a nezastupujú štáty, ktoré ich navrhli.

Súčasným predsedom súdu je Luzius Wildhaber (Švajčiarsko).

Prípady, ktoré sú jasne neodôvodnené, sú vyradené v prvých stupňoch systému jednohlasným rozhodnutím trojčlenného výboru súdu. Vo väčšine prípadov však súd zasadá ako komora pozostávajúca zo siedmich sudcov. Ak sa sťažnosť posúdi ako prijateľná, môže sa komora pokúsiť dosiahnuť zmierlivé urovnanie medzi stranami. Ak takéto urovnanie nie je možné, komora vynesie rozsudok.

Výnimočne, napríklad v prípadoch, ktoré vyvolávajú závažné otázky týkajúce sa interpretácie alebo uplatňovania Európskeho dohovoru o ľudských právach, môže byť prípad predložený Veľkej komore zloženej zo sedemnástich sudcov. Predloženie môže navrhnúť komora pred vnesením rozsudku alebo jedna zo strán do troch mesiacov od vnesenia rozsudku komorou. Rozhodnutia Veľkej komory sú konečné, rozhodnutia komory sú konečné po uplynutí troch mesiacov od vyhlásenia. Rozhodnutia sú pre zúčastnené štáty záväzné.

Dohľad nad výkonom rozsudkov, v ktorých súd skonštatoval porušenie dohovoru, je úlohou Výboru ministrov. Výbor zaistí, aby štát podnikol všetky potrebné opatrenia (zmena legislatívy, precedenč-

ného práva, predpisov a praxe), aby zabránil ďalšiemu porušovaniu dohovoru. Výbor taktiež zaisťuje, aby sa sťažovateľovi vyplátilo primerané odškodnenie priznané súdom a aby sa v určitých prípadoch podnikli konkrétne opatrenia na zabezpečenie plného odškodnenia (napr. obnova konania, zrušenie zákazu alebo rozhodnutia o konfiškácii, vyčiarknutie záznamu z trestného registra, udelenie povolenia na pobyt).

Široký okruh problémov

Individuálne sťažnosti sa týkajú stále širšieho okruhu problémov, ako sú:

- zmiznutia a nezákonné zabitia,
- mučenie a zlé zaobchádzanie so zadržanými,
- svojvoľné zbavenie slobody,
- nedostatočný prístup k súdom,
- porušovanie práva na spravodlivý proces v primeranom čase,
- odpočúvanie telefónov,
- deportácie a vydávanie osôb,
- diskriminácia homosexuálov,
- sloboda tlače,
- práva rodičov detí zverených do opatery,
- zasahovanie do majetkových práv,
- rozpúšťanie politických strán.

Prehlbovanie reforiem

Vzhľadom na rastúci počet prípadov na Súde bol spustený ďalší proces reforiem, ktorý viedol k prijatiu nového protokolu č. 14. Tento protokol, ktorý nadobudne účinnosť, keď ho ratifikujú všetky zmluvné štáty dohovoru, redukuje mieru účasti sudcov na rozhodovaní o úplne zrejmých prípadoch. V prípade zjavnej neprijateľnosti sťažnosti ju bude môcť za neprijateľnú vyhlásiť samosudca (v súčasnosti tak môže urobiť výbor troch sudcov) a výbor troch sudcov bude oprávnený vyhlásiť sťažnosti za prijateľné a vyniesť rozsudok v bežne sa opakujúcich prípadoch, s ktorými sa v súčasnosti zaoberá výbor zložený zo siedmich sudcov. Protokol navyše zavádza pojem závažná ujma, ktorý umožňuje súdu odmietnuť prípady, v ktorých sťažovateľ takúto ujmu neutrpel. Môže tak však urobiť len v prípade, ak si dodržiavanie ľudských práv nevyžaduje plné preskúmanie prípadu a ak sťažnosť riadne preskúmal domáci súd.

Európska sociálna charta

Základné sociálne práva

Revidovaná Európska sociálna charta definuje práva a slobody a postupy dohľadu, ktoré zaručujú ich dodržiavanie zmluvnými stranami. Revidovaná Európska sociálna charta z roku 1996 nadobudla účinnosť v roku 1999 a postupne nahrádza pôvodnú zmluvu z roku 1961.

Tieto práva vyplývajúce z charty patria všetkým Európanom a týkajú sa všetkých aspektov ich každodenného života, vrátane bývania, zdravia, vzdelávania, zamestnania, sociálnej ochrany, osobnej dopravy a nediskriminácie.

Európsky výbor pre sociálne práva

Európsky výbor pre sociálne práva (European Committee of Social Rights – ECSR) dohliada na to, či štáty dodržiavajú svoje záväzky vyplývajúce z charty. Výbor ministrov Rady Európy volí 15 nezávislých, nestranných členov na šesťročné obdobie s možnosťou jedného znovuzvolenia. ECSR dohliada na to, či sú zákony a prax v zmluvných štátoch v súlade s chartou.

Monitorovací mechanizmus založený na národných správach

Zmluvné štáty každoročne predkladajú správy o implementácii charty v práve a praxi. ECSR tieto správy skúma a rozhoduje o tom, či sú tieto postupy v súlade s chartou, a každoročne uverejňuje svoje závery. V prípade, ak štát nekoná na základe rozhodnutia ECSR, Výbor ministrov mu adresuje odporúčanie, aby zmenil svoje zákony alebo prax.

Systém kolektívnych sťažností

Na základe protokolu, ktorý bol otvorený na podpis v roku 1995 a účinnosť nadobudol v roku 1998, možno podať Európskemu výboru pre sociálne práva sťažnosť na porušenie charty.

Organizácie oprávnené podávať sťažnosti Európskemu výboru pre sociálne práva

V prípade všetkých štátov, ktoré prijali systém:

- Európska konfederácia odborových zväzov (ETUC), Únia priemyselných a zamestnávateľských zväzov (UNICE) a Medzinárodná organizácia zamestnávateľov (IOE),
- mimovládne organizácie (MVO), ktoré majú pri Rade Európy konzultatívny štatút, uvedené v zozname, ktorý zostavil na tento účel vládny výbor,
- zamestnávateľské organizácie a odborové zväzy v príslušnej krajine,

v prípade štátov, ktoré vyjadrili súhlas:

- národné MVO.

ECSR sťažnosť preskúma a vyhlási ju za prijateľnú, ak spĺňa formálne náležitosti. Po prijatí sťažnosti nasleduje písomné konanie, ktoré zahŕňa výmenu správ, a ECSR môže nariadiť verejné zasadanie. Následne ECSR rozhodne o podstate veci a postúpi svoje zistenia Výboru ministrov a zúčastneným stranám. Správa sa zverejňuje v priebehu štyroch mesiacov od rozhodnutia. Nakoniec prijme Výbor ministrov rezolúciu. Ak je to vhodné, môže odporučiť konkrétne opatrenia, ako zosúladiť zákony a prax štátov s chartou.

Účinky charty v jednotlivých štátoch

Výsledkom monitorovacieho mechanizmu je, že členské štáty prijímajú mnoho zmien vo svojej legislatíve a praxi, aby zodpovedali charte. Detaily a najnovší vývoj týkajúci sa jednotlivých krajín sú zverejnené na webovej stránke:

http://www.coe.int/T/E/Human_Rights/Esc/.

Európsky dohovor proti mučeniu

Zabránenie mučeniu a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu

Vidíme len málo z toho, čo sa odohráva za zatvorenými dverami väznic, policajných staníc, ústavov pre mentálne postihnutých a podobných inštitúcií. Z tohto dôvodu bol v roku 1987 prijatý Európsky dohovor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania. Účinnosť nadobudol v roku 1989. Dohovor dopĺňa ochranu práv poskytovanú Európskym dohovorom o ľudských právach zriadením Európskeho výboru na zabránenie mučenia (CPT).

Tento výbor je zložený z nezávislých a nestranných odborníkov z rôznych oblastí, napríklad právnikov, lekárov a odborníkov z oblasti väznenstva a polície.

Kontroly na mieste

Výbor navštevuje miesta zadržiavania, ako sú väznice, ústavy na výkon trestu mladistvých, policajné stanice, záchytné utečenecké tábory a psychiatrické liečebne, aby zistil, ako sa s osobami pozbavenými slobody zaobchádza. Výbor má do týchto zariadení neobmedzený prístup a má právo na rozhovor s takými osobami bez prítomnosti ďalších svedkov. Môže slobodne komunikovať aj s inými osobami, ktoré by mohli poskytnúť relevantné informácie, vrátane mimovládnych organizácií zaoberajúcich sa ľudskými právami.

Cieľom práce výboru je posilniť ochranu zadržaných proti mučeniu a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, nie odsudzovať štáty za zneužívania moci. Po každej návšteve CPT vypracuje správu, kde uvedie svoje zistenia a odporúčania, ktoré považuje za potrebné na zlepšenie situácie osôb pozbavených slobody. Túto dôvernú správu zašle dotknutému štátu. Správa obsahuje žiadosť o písomnú odpoveď od štátu, v ktorej má uviesť opatrenia

prijaté na implementáciu odporúčaní, reakcie na poznámky a odpovede na žiadosti o informácie.

Ochrana osôb patriacich k národnostným menšinám

Správy výboru, rovnako ako aj odpovede štátov sú dôverné, ale stalo sa bežným zvykom, že štáty súhlasia s ich zverejnením.

Výnimočne, ak spolupráca so štátom zlyhá, môže sa výbor rozhodnúť vydať verejné vyhlásenie.

Rámcový dohovor o ochrane národnostných menšín

V zmysle záverov Viedenského summitu hláv štátov a vlád z roku 1993 prijala Rada Európy v roku 1994 Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín, prvý právne záväzný multilaterálny nástroj na všeobecnú ochranu národnostných menšín. Zmluvné strany sa zaväzujú dosiahnuť ciele, ktoré tento dohovor stanovuje prostredníctvom národnej legislatívy a politik. Tieto ciele zahŕňajú zaistenie rovnosti pred zákonom, zachovanie a rozvoj kultúry menšín, ochranu identity, náboženstiev, menšinových jazykov a tradícií, zabezpečenie prístupu k médiám a udržiavanie slobodných a pokojných cezhraničných kontaktov.

Tento dohovor nadobudol účinnosť 1. februára 1998. Zmluvné štáty majú povinnosť informovať o opatreniach, ktoré prijali počas jedného roka po pristúpení k dohovoru, a potom každých päť rokov. Takisto ich možno požiadať o vypracovanie mimoriadnej správy. Výbor ministrov spolu s poradným výborom 18 nezávislých expertov dodržiavanie rámcového dohovoru monitoruje. Poradný výbor tieto správy hodnotí, rozhodne, či boli splnené záväzky štátov, a prijme stanovisko. To postúpi Výboru ministrov, ktorý prijme rezolúciu obsahujúcu jeho závery a odporúčania. Pravidlá tohto monitorovacieho mechanizmu umožňujú aj mimovládny organizáciám a menšinovým združeniam, aby poskytli alternatívne informácie alebo tieňové správy.

Národnostné menšiny v Európe

V rámci svojho programu spolupráce a pomoci vypracovala Rada Európy na ochranu národnostných menšín celý rad aktivít: organizuje stretnutia, na ktorých poskytuje podrobné informácie o Rámcovom dohovore na ochranu národnostných menšín (a iných európskych právnych nástrojoch), a vyzýva štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby ho podpísali a ratifikovali. Zmluvné strany sa zúčastňujú na týchto stretnutiach, aby podrobne diskutovali o vývoji na domácej úrovni a o implementácii dohovoru. Delegácie sú zložené z poslancov, vládných úradníkov a zástupcov národnostných menšín. Experti Rady Európy vyjadrujú názory na legislatívu zameranú na ochranu národnostných

menšín a Rada Európy organizuje aj školiace semináre o príprave národných správ s cieľom zefektívniť mechanizmus kontroly.

Rozhodnutie oživiť činnosť Výboru expertov na otázky týkajúce sa ochrany národnostných menšín (DH-MIN) prijali zástupcovia ministrov 3. novembra 2004. Mandát DH-MIN predpokladá spoluprácu iných medzinárodných organizácií a spoluprácu s nimi.

Európska komisia proti rasizmu a intolerancii (ECRI)

Boj proti rasizmu a intolerancii

ECRI bola zriadená na summite vo Viedni v roku 1993. Predstavuje nezávislý monitorovací mechanizmus, ktorého cieľom je bojovať proti rasizmu, xenofóbii, antisemitizmu a neznašanlivosti z pohľadu ochrany ľudských práv vo všetkých štátoch Rady Európy. Aktivity ECRI zahŕňajú všetky potrebné opatrenia na boj proti násiliu, diskriminácii a predsudkom, ktorým čelia osoby alebo skupiny osôb na základe rasy, farby pleti, jazyka, náboženstva, štátnej príslušnosti a národnostného alebo etnického pôvodu.

Pracovný program ECRI má tri aspekty: individuálny prístup k jednotlivým krajinám, prácu na všeobecných témach, vzťahy s občianskou spoločnosťou.

V rámci individuálneho prístupu k jednotlivým krajinám ECRI vypracúva správy, ktoré obsahujú detailnú analýzu situácie v každom členskom štáte Rady Európy týkajúcu sa prípadov rasizmu a rasovej diskriminácie, a praktické návrhy, ktoré majú vládam pomôcť riešiť dané problémy.

Ako súčasť svojej práce na všeobecných témach adresovala ECRI vládam všetkých členských štátov Rady Európy deväť odporúčaní obsahujúcich všeobecné zásady. Tieto sa venujú hlavným oblastiam súčasného záujmu v boji proti rasizmu a intolerancii a poskytujú základný návod na rozvoj komplexných národných politík.

Program aktivít ECRI zameraný na vzťahy s občianskou spoločnosťou sa ju snaží plne zapojiť do boja proti rasizmu a intolerancii a podporiť medzikultúrny dialóg založený na vzájomnom rešpektovaní sa rôznych častí spoločnosti.

Podpora rovnosti medzi ženami a mužmi

V rámci všeobecného pohľadu na ochranu a podporu ľudských práv sa Rada Európy snaží bojovať proti akémukoľvek zásahu do slobody a dôstojnosti žien. Patrí sem násilie voči ženám, obchodovanie s ľuďmi s cieľom sexuálnej alebo inej formy vykorisťovania, odstránenie diskriminácie na základe pohlavia, podpora rovnomernej participácie žien a mužov na verejnom živote a podpora zavádzania rodového pohľadu do programov a politík.

Riadiaci výbor pre rovnosť medzi ženami a mužmi (CDEG) pripravuje ministerské konferencie, o týchto otázkach organizuje semináre a publikuje štúdie.

*Ludská bytosť nie je
na predaj*

Dohovor o boji proti obchodovaniu s ľuďmi

Každý rok sa tisíce žien, detí a mužov stávajú obeťami obchodovania s cieľom sexuálneho alebo iného vykorisťovania v rámci krajiny, ako aj medzi štátmi. Tento jav dosiahol taký nevídaný rozsah, že ho skutočne môžeme nazvať novodobou formou otroctva.

Prvoradým záujmom Rady Európy je zabezpečenie a ochrana ľudských práv. Jej 46 členských štátov zahŕňa krajiny pôvodu obetí obchodovania, tranzitné a cieľové krajiny. Je preto vhodnou organizáciou na to, aby zabezpečila, že jej členské štáty prijímú opatrenia na boj proti obchodovaniu s ľuďmi.

V máji 2005 prijala Rada Európy Európsky dohovor o boji proti obchodovaniu s ľuďmi, ktorý je otvorený na podpis jej členským štátom.

Cieľom tohto dohovoru je prevencia a boj proti obchodovaniu s ľuďmi vo všetkých jeho formách, národnej alebo medzinárodnej, či už súvisí alebo nesúvisí s organizovanou kriminalitou.

Prvým základným princípom podrobne definovaným v novom dohovore je, že ochrana a podpora práv obetí má byť zabezpečená bez akejkoľvek diskriminácie, či už na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, náboženstva, politického alebo iného názoru, národnostného alebo spoločenského pôvodu, na základe vzťahu s národnostnou menšinou, na základe majetku, pôvodu alebo inej skutočnosti.

Hlavnou ďalšou hodnotou tohto dohovoru je jeho ľudskoprávny pohľad, zameranie na ochranu obetí a jeho nezávislý monitorovací mechanizmus zaručujúci, že zmluvné strany budú dodržiavať jeho ustanovenia.

Povedomie o ľudských právach

Programy spolupráce

Rada Európy poskytuje podporu a pomoc členským štátom a MVO v ich úsilí pri pomáhaní dodržiavania ľudských práv. Prostredníctvom svojich programov spolupráce organizuje školenia o Európskom dohovore o ľudských právach pre skupiny odborníkov, ako napríklad sudcov, prokurátorov, štátnych úradníkov dohliadajúcich na výkon práva a právnikov. Poskytuje aj odborné stanoviská k súladu novej legislatívy s európskymi normami ľudských práv, preklady a publikácie dokumentov o ľudských právach v národných jazykoch, organizuje semináre a okrúhle stoly s národnými inštitúciami zao-

berajúcimi sa ľudskými právami o ich činnosti a školenia pre pracovníkov kancelárií zástupcov vlád pri Európskom súde pre ľudské práva. Programy venované ľudským právam dopĺňa široký rad príbuzných aktivít na šírenie povedomia, školenia a informačné aktivity zamerané na širokú verejnosť s cieľom podporiť verejné povedomie o otázkach ľudských práv prostredníctvom informačných kampaní, publikácií, audiovizuálneho a internetového materiálu.

Polícia a ľudské práva

Rada Európy vždy považovala tých, ktorí sa starajú o udržiavanie práva a poriadku, za dôležitú cieľovú skupinu. Súčasnému programu Polícia a ľudské práva po roku 2000 vydláždil cestu širokospektrálny program pod názvom Polícia a ľudské práva 1997 – 2000. Program slúži ako katalyzátor a jeho cieľom je podporovať, aby príslušníci policajných síl dodržiavali ľudské práva. Vyžaduje si dlhodobú spoluprácu s členskými štátmi, zhodnotenie potrieb, vypracovanie a realizáciu plánu aktivít a hodnotenia projektu.

Komisár pre ľudské práva

Komisár pre ľudské práva

Nový post komisára pre ľudské práva bol vytvorený v roku 1999.

Komisár zodpovedá za podporu vzdelávania, budovanie povedomia a presadzovanie rešpektovania ľudských práv v členských štátoch a za úplný a skutočný súlad s dokumentmi Rady Európy.

Funkcia komisára je odlišná od funkcie Európskeho súdu pre ľudské práva a iných zmluvných orgánov; komisár plní predovšetkým preventívnu úlohu. Nemá výkonné právomoci, ale poskytuje rady, analýzy a odporúčania členským štátom o tom, ako odstrániť nedostatky legislatívy a predchádzať porušovaniu ľudských práv v praxi.

Do pôsobnosti komisára patrí aj spolupráca s národnými inštitúciami zaoberajúcimi sa ľudskými právami a inými medzinárodnými organizáciami a možnosť konať, ak získa závažné informácie od vlád, národných parlamentov, národných ombudsmanov alebo podobných inštitúcií, jednotlivcov alebo organizácií.

Komisár môže predložiť správu, odporúčanie alebo stanovisko ku konkrétnej otázke Výboru ministrov alebo Parlamentnému zhromaždeniu. Prvého komisára pre ľudské práva zvolilo Parlamentné zhromaždenie v septembri 1999. Stal sa ním Álvaro Gil-Robles zo Španielska. Thomas Hammarberg (Švédsko) bol zvolený 5. októbra 2005 a svojej funkcie sa ujal v apríli 2006.

Webové stránky

Európsky súd pre ľudské práva
<http://www.echr.coe.int/echr>

Generálne riaditeľstvo pre ľudské práva

http://www.coe.int/T/E/Human_rights

Komisár pre ľudské práva

http://www.coe.int/T/E/Commissioner_H.R

Médiá a demokracia

Slobodné, nezávislé a pluralitné médiá v súlade s článkom 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach, sú základom fungovania demokracie. Činnosť Rady Európy v tejto oblasti smeruje k:

- prehlbovaniu slobody prejavu a informácií a voľného toku informácií a názorov cez hranice,
- vypracovaniu paneurópskych politík a iných vhodných právnych nástrojov slúžiacich na tento účel,
- formulácii takých mediálnych zákonov, ktoré by dokázali držať krok s technologickými, ekonomickými a regulačnými zmenami v oblasti médií.

Sloboda prejavu a šírenia informácií

Európska deklarácia o slobode prejavu a šírenia informácií prijatá Výborom ministrov v roku 1982 vyjadruje záväzok vlád členských štátov rešpektovať slobodu prejavu a šírenia informácií.

Uľahčenie cezhraničného vysielania

V roku 1993 nadobudol účinnosť Európsky dohovor o cezhraničnej televízii, ktorý má za cieľ uľahčiť prenos televíznych programov cez hranice prostredníctvom zaručenia slobody prijímania a šírenia programov na území zmluvných strán. Dohovor zabezpečuje, aby zmluvné strany dodržiavali základné pravidlá týkajúce sa obsahu programu, práva na odpoveď, ale aj pravidlá týkajúce sa reklamy a sponzorstva.

Ustanovenia pôvodného dohovoru o reklame a ponuke priameho predaja a o právnych opatreniach týkajúcich sa prístupu verejnosti k informáciám o významných podujatiach boli, okrem iných, značne zmenené dodatkovým protokolom, ktorý nadobudol účinnosť 1. marca 2002. V súčasnosti má dohovor 31 zmluvných strán (vrátane jedného nečlenského štátu).

Iné záväzné dokumenty

Európske dohody o:

- výmene programov, predovšetkým televíznych filmov (nadobudol účinnosť 1. júla 1961),
- ochrane televíznych vysielaní (nadobudol účinnosť 1. augusta 1961),
- zamedzení vysielania vysielaného z územia mimo štátu (nadobudol účinnosť 19. októbra 1967) a jeho protokoly.

Európske dohovory o:

- otázkach autorského práva a príbuzných práv v rámci cezhraničného vysielania prostredníctvom satelitu,
- právnej ochrane služieb založených alebo pozostávajúcich z podmieneného prístupu.

Odporúčania

Výbor ministrov prijal sériu právnych a politických opatrení týkajúcich sa rôznych aspektov činnosti masmédií:

- ochrany zdrojov informácií novinárov,
- médií a volieb,
- nezávislosti verejnoprávneho vysielania,
- ochrany držiteľov práv,
- transparentnosti a pluralizmu médií,
- výhradného práva na vysielanie významných udalostí,
- zobrazovania násilia v elektronických médiách,
- nenávistných prejavov,
- nezávislosti a fungovania riadiacich orgánov z oblasti vysielania,
- slobody komunikácie prostredníctvom internetu,
- poskytovania informácií cez médiá v súvislosti s trestným konaním,
- slobody politickej diskusie v médiách.

Európska konferencia ministrov zodpovedných za médiá

Konferencie ministrov, ktoré sa uskutočňujú v pravidelných intervaloch, majú potvrdiť záväzky zaručujúce slobodu médií, prijať dôležité strategické návrhy a stanoviť smer práce Rady Európy v mediálnej oblasti do budúcnosti. Ministerská konferencia, ktorá sa konala 10. – 11. marca 2005 v Kyjeve, vyústila do prijatia troch rezolúcií a akčného plánu na podporu slobody prejavu, pluralizmu a rozmanitosti v komunikačných službách a ich obsahu, ako aj o ochrane ľudských práv a podpore čo najširšej účasti všetkých na informačnej spoločnosti.

Priority práce

Riadiaci výbor pre masmédiá sa v súčasnosti sústreďuje na päť hlavných tém:

- slobodu prejavu a informácií v krízových konfliktoch (pracovné podmienky novinárov v krízových situáciách, ako aj ich zod-

povednosť, vrátane podmienky týkajúcej sa práva na súkromie a rešpektovania ľudskej dôstojnosti),

- kultúrnu rozmanitosť a pluralizmus v kontexte vzniku nových médií, komunikačných technológií a služieb,
- verejnoprávne vysielanie v informačnej spoločnosti,
- ľudské práva v informačnej spoločnosti (ochrana nepľnoletých osôb pred škodlivým obsahom, úlohy a zodpovednosť rôznych aktérov v informačnej spoločnosti, podpora digitálnej inklúzie prostredníctvom mediálnej výchovy),
- posudzovanie súladu legislatívy členských štátov o urážke na cti s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Činnosť na rozvoj a upevnenie demokratickej stability

Prioritou medzi iniciatívami Rady Európy na posilnenie demokratickej bezpečnosti je zavedenie systému médií, ktorý spĺňa všetky požiadavky demokratickej spoločnosti, a to najmä v nových členských štátoch. Programy spolupráce v oblasti médií týmto krajinám poskytujú podporu prostredníctvom legislatívnych expertíz, ako aj seminárov na zvyšovanie povedomia a školiacich workshopov na témy, ako je uplatňovanie novinárskej slobody, médií a rasizmus, volebné spravodajstvo, prístup k informáciám atď.

Európske audiovizuálne observatórium

Európske audiovizuálne observatórium zbiera a šíri informácie o audiovizuálnom priemysle v Európe na základe čiastkovej dohody s 36 členskými štátmi. Členom je aj Európske spoločenstvo zastúpené Európskou komisiou.

Úlohou Európskeho audiovizuálneho observatória je vytvárať transparentnejší priestor v európskej audiovizuálnej oblasti pre profesionálov aj pre politických činiteľov, ktorý o tejto oblasti rozhodujú.

Európske audiovizuálne observatórium spravuje unikátnu informačnú sieť reprezentujúcu viac ako 400 rôznych informačných zdrojov (partnerov, odborné organizácie, korešpondentov atď.) Vďaka tejto sieti je observatórium schopné poskytovať relevantné a aktuálne informácie o audiovizuálnom trhu a jeho financovaní, ako aj o právnych otázkach týkajúcich sa audiovizuálnej oblasti.

Tieto informácie sprístupňuje vo forme publikácií, on-line produktov a služieb, bezplatne prístupných databáz a konferenčných prezentácií.

Webové stránky

<http://www.coe.int/media>

Európske audiovizuálne observatórium

<http://www.obs.coe.int>

Právna spolupráca

Práca Rady Európy v právnej oblasti je dôležitá pre rozvoj európskej legislatívy, harmonizácie a modernizácie právnych systémov všetkých členských štátov podľa spoločných noriem. Jej cieľom je napomôcť vytváranie a rozvoj demokratických inštitúcií a procesov a podporovať úctu k právnemu štátu na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Ciele:

- podporovať právo ako nástroj demokracie, ľudských práv a právneho štátu,
- dosiahnuť efektívne súdnictvo prístupné každému občanovi,
- nachádzať spoločné riešenia nových právnych a etických problémov vyplývajúcich z vedeckého a technologického pokroku.

Zlepšovanie súdneho systému

Jednou z hlavných snáh Rady Európy je podpora efektívneho a nezávislého súdneho systému, čo sa odzrkadľuje v mnohých jej právnych nástrojoch. Jej úlohou je zabezpečiť nestrannosť a nezávislosť sudcov – v tomto smere zohráva dôležitú úlohu Poradná rada európskych sudcov – a podporovať praktické opatrenia na zlepšenie kvality a efektívnosti právneho systému najmä prostredníctvom Európskej komisie pre efektívnosť súdnictva (CEPEJ). Tento orgán je zodpovedný za hodnotenia súdnych systémov v členských štátoch.

Cieľom Európskeho dňa občianskeho súdnictva, ktorý vyhlásila spoločne Rada Európy a Európska komisia na 25. októbra, je zlepšenie vnímania súdneho systému občanmi.

Školenia pre právnické profesie

V snahe zabezpečiť, aby bol súdny systém efektívny a zodpovedal princípom právneho štátu, zaoberá sa Rada Európy školeniami pre všetky druhy právnických profesií: sudcov, prokurátorov, právnikov, súdnych úradníkov, súdnych tajomníkov a notárov, ako aj policajtov a príslušníkov väzenskej stráže. Organizácia pracuje na vytváraní tréningových štruktúr, ako napríklad škôl pre sudcov (najmä prostredníctvom Lisabonskej siete) a policajných akadémií.

Rada Európy podporuje priamy kontakt medzi členmi právnických profesií a načrtáva smernice ich organizácie. Na pravidelných stretnutiach a konferenciách sa stretávajú ľudia zo všetkých právnických odvetví, napríklad predsedovia európskych najvyšších súdov, sudcovia, generálni prokurátori z celej Európy a členovia komôr.

Boj proti terorizmu

Boj proti terorizmu prostredníctvom medzinárodnej spolupráce sa stal jednou z priorít Rady Európy. Dohovor o potlačení terorizmu a jeho protokol a Eirópsky dohovor o vydávaní získali širokú podporu od členských aj nečlenských štátov. Legislatívne práce stále pokračujú. Na základe plánu aktivít sa existujúce právne nástroje prispôbia novému medzinárodnému kontextu a posilní sa spolupráca v rôznych oblastiach, ako napríklad v boji proti financovaniu terorizmu, v oblasti osobitných vyšetrovacích metód, zlepšenia ochrany svedkov a policajných informátorov, v oblasti podpory obetí a noriem identifikačných dokumentov. Zverejnená bola už aj správa týkajúca sa koncepcie „ospravedlňovania terorizmu“ a „podnecovania k terorizmu“.

Boj proti korupcii, organizovanej kriminalite a praniu špinavých peňazí

Rada Európy zaujala k boju proti terorizmu, organizovanej kriminalite a praniu špinavých peňazí multidisciplinárny prístup, ktorý je založený na troch navzájom súvisiacich pilieroch: európskych normách (Trestnoprávny dohovor o korupcii a jeho dodatkový protokol, Občianskoprávny dohovor o korupcii, Dohovor o praní špinavých peňazí, vyhľadávaní, zhabaní a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti a séria odporúčaní a rezolúcií), monitorovaní ich dodržiavania (GRECO pre korupciu, MONEYVAL pre pranie špinavých peňazí), programoch technickej spolupráce na posilnenie kapacít boja proti týmto zločinom.

Ochrana počítačového prostredia

Dohovor Rady Európy o počítačovej kriminalite nadobudol účinnosť 1. júla 2004. Je to prvá medzinárodná zmluva, ktorá kriminalizuje zločiny páchané prostredníctvom počítačových sietí a zaoberá sa predovšetkým porušovaním autorských práv, podvodmi páchanými prostredníctvom počítačov, detskou pornografiou a narušaním bezpečnosti sietí.

Dodatkový protokol k dohovoru kriminalizuje rasistické a xenofóbne činy spáchané prostredníctvom počítačových systémov.

Ochrana detí

Rady Európy má osobitný záujem o ochranu detí. Odporúčanie a akčný plán týkajúce sa sexuálneho vykorisťovania detí boli na európskej úrovni prijaté v novembri 2001.

V občianskom práve bola ochrana poskytovaná deťom posilnená prijatím predpisov zabezpečujúcich pravidelný kontakt detí s rodičmi a zaoberajúcich sa opatrovníctvom a medzinárodnými adopciami, ako aj problémom určenia otcovstva.

Bioetika, xenotransplantácie, biotechnológia a bezpečnosť potravín

Ochrana ľudí je v biomedicínskom výskume veľmi dôležitá. Rada Európy ako prvá vypracovala Dohovor o ľudských právach a medicíne a jeho dodatkové protokoly s cieľom pokryť rastúci počet vedeckých objavov. Tieto dokumenty zakazujú klonovanie ľudí a upravujú transplantáciu orgánov a biomedicínsky výskum. Diskutuje sa aj

o ďalších protokoloch týkajúcich sa ľudskej genetiky a postavenia ľudských embryí a plodov.

Psychiatria a ľudské práva

Rada Európy zabezpečuje aj právnu ochranu nedobrovoľným pacientom v psychiatrických zariadeniach a s týmto cieľom prijala aj osobitné odporúčanie.

Legislatívne reformy

Rada Európy spolupracuje s členskými štátmi na tom, aby ich legislatíva spĺňala európske normy. Táto pomoc sa týka všetkých aspektov práva, od občianskych, trestných a správnych kódexov po osobitné právne normy týkajúce sa napríklad bioetiky alebo ochrany údajov. Poskytuje posudky odborníkov k právnym textom.

Rada pomáha členským štátom rozvíjať aj účinný legislatívny proces a moderné techniky navrhovania nových zákonov s cieľom urobiť právny systém ucelenejší a zrozumiteľnejší pre širokú verejnosť.

Ústava a ústavné otázky

Ústava štátu je najvyšším právnym dokumentom, ktorý zakladá a organizuje jeho inštitucionálny systém. Je základným kameňom, na ktorom stojí právny štát. Rada Európy sa angažuje v ústavných diskusiách v Európe a hľadanie inštitucionálnych východísk pri riešení konfliktov. Európska komisia pre demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia) je fórom, na ktorom môžu krajiny získavať informácie, vymieňať si skúsenosti a prediskutovať myšlienky a projekty týkajúce sa ústavných otázok.

Cudzinci a občania

Rada Európy, ako miesto na výmenu a zhromažďovanie informácií, hľadá prostredníctvom konsenzu vhodné riešenia problémov, ako je naturalizácia, žiadosti o azyl, slobodný pohyb osôb, postavenie osôb bez štátneho občianstva a s tým spojená právna problematika. Účinnosť už nadobudol aj Európsky dohovor o občianstve, ktorý je jediným medzinárodným právnym nástrojom v tejto oblasti.

Prevenia kriminality

Rada Európy vypracúva smernice k prevencii kriminality a zločinnosti mladistvých. Skúma účinnosť národných politík zameraných na prevenciu a zdôrazňuje princípy, ktoré by štáty mali dodržiavať.

Účinnosť dohovorov v oblasti kriminality

Bolo prijatých niekoľko kľúčových právnych nástrojov, ku ktorým patrí aj Európsky dohovor o vydávaní, Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach a Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb. Tieto medzinárodné zmluvy sú monitorované a upravené tak, aby v praxi fungovali. Rada Európy aktívne vyzýva na implementáciu štatútu Medzinárodného trestného súdu.

Polícia a národné bezpečnostné služby

V roku 2001 bol prijatý Európsky kódex policajnej etiky, aby podporil reformy v členských štátoch, a následne sa zriadil osobitný poradný výbor. Etický kódex je základom spolupráce Rady Európy s jej členskými štátmi.

Väzenský systém

Rada Európy poskytuje členským štátom smernice na zlepšenie väzenských podmienok. Za hlavné problémy v súčasnosti považuje podmienené prepustenie, zaobchádzanie s dlhodobo odsúdenými väzňami a vzatie do vyšetrovacej väzby. Skúmajú sa aj alternatívne tresty odňatia slobody. Úlohou odborníkov je pomáhať členským štátom najmä z juhovýchodnej Európy a Spoločenstva nezávislých štátov pri realizácii väzenských reforiem.

Medzinárodné právo verejné

Cieľom Rady Európy je vytvoriť rámec medzinárodnej spolupráce a tak posilniť úlohu medzinárodného práva verejného a ovplyvniť vývoj presadzujúci vzájomnú závislosť medzi štátmi. Podporovaním kontaktov medzi právnymi poradcami vyzýva na diskusie a výmenu informácií a skúseností.

Správne súdy a verejná správa

Osobitnou snahou Rady Európy je posilnenie vzťahov medzi správnymi orgánmi a občanmi. Jej monitorovacie mechanizmy dohliadajú na to, aby verejné orgány dodržiavali zákony a sudcovia účinne kontrolovali správnu činnosť.

Rodinné právo

Rada Európy vyvinula značné úsilie na harmonizáciu noriem rodinného práva. Zaoberá sa priamo problémami súkromného života jednotlivcov, je osobitne aktívna pri ochrane detí a prijala Európsky dohovor o výkone práv detí.

Občianska spoločnosť

Rada Európy je autorkou jediného medzinárodného právneho textu o postavení občianskej spoločnosti, ktorým je Európsky dohovor o uznávaní právnej subjektivity medzinárodných mimovládnych organizácií. V roku 2003 zverejnila Rada Európy základné princípy o právnom postavení MVO. Štáty, ktoré chcú poskytnúť pevné právne základy pre MVO pôsobiace na ich území, musia začleniť tieto princípy do svojej legislatívy.

Ochrana údajov

Všetky osobné a zdravotné údaje musia byť chránené v súlade s právom každého na súkromie. Patria sem informácie zozbierané a spracované na štatistické alebo poisťovacie účely, údaje polície a súdov a údaje získané bezpečnostnými kamerami alebo načítaním z elektronických kariet. Ich dôvernosť zaručuje Dohovor o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov, ktorý dopĺňa Protokol o dozorných orgánoch a cezhraničnom toku údajov a niekoľké ďalšie osobitné odporúčania.

Miestna a regionálna demokracia

Ciele:

- podporovať miestnu a regionálnu samosprávu, zbierať skúsenosti a rozvíjať činnosti týkajúce sa správnych štruktúr, právneho postavenia a financovania miestnych a regionálnych orgánov,
- podporovať cezhraničnú spoluprácu medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi a zdôrazňovať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť európskych regiónov.

Cieľom Rady Európy je ochrana a posilnenie miestnej a regionálnej demokracie a podpora decentralizácie a občianskej participácie v miestnej a regionálnej samospráve. Tieto ciele zohľadnila Rada Európy aj pri vypracovaní Európskej charty miestnych samospráv. Práca Rady Európy zahŕňa všetky záležitosti spojené s právnym rámcom, štruktúrami, povinnosťami, zdrojmi a fungovaním miestnych a regionálnych orgánov.

Program spolupráce sa osobitne zaoberá právnou pomocou, rozdelením kompetencií medzi rôzne úrovne samosprávy a vzťahmi medzi nimi. Poskytuje aj právnú a technickú pomoc pri plánovaní miestnych a regionálnych systémov financovania a riadenia obecných verejných služieb, pri školení pracovníkov a zvolených zástupcov miestnej a regionálnej samosprávy a pri zakladaní a riadení združení miestnych a regionálnych samospráv.

Posilňovanie cezhraničnej spolupráce

Prihraničné regióny sa čoraz väčšmi orientujú smerom von, čo otvorilo nové možnosti cezhraničného partnerstva (napríklad zriadenie euroregiónov). Právny základ cezhraničnej spolupráci poskytujú Európsky rámcový dohovor o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami alebo orgánmi.

Politika Rady Európy má dva ciele: budovať dôveru a dobré susedské vzťahy a odstrániť všetky prekážky (najmä právne) spolupráce medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi.

Regionálne a menšinové jazyky

Regionálne a menšinové jazyky sú integrálnou súčasťou európskeho kultúrneho dedičstva a je potrebné ich chrániť a podporovať. Od roku 1992 majú štáty možnosť potvrdiť svoje záväzky týkajúce sa ochrany kultúrneho dedičstva podpísaním Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov Rady Európy.

Právne nástroje Rady Európy

Výsledkom práce Rady Európy sú dve formy právnych nástrojov – dohovory a odporúčania.

*Dohovory Rady
Európy – zavádzanie
právnych noriem
v členských štátoch*

- Dohovor je medzinárodný, právne záväzný nástroj vytvorený na základe procesu diskusií a dohôd, do ktorého sú zapojené kľúčové orgány Rady Európy, najmä Výbor ministrov a Parlamentné zhromaždenie.
- Cieľom dohovorov Rady Európy je v prvom rade podporovať medzinárodnú spoluprácu a spoločné právne normy v oblasti vlastnej činnosti.
- Každý štát, ktorý dohovor podpíše a ratifikuje, je povinný dodržiavať jeho podmienky a inkorporovať ich do domácej legislatívy.
- Existuje niekoľko mechanizmov na sledovanie a kontrolu dodržiavania dohovorov Rady Európy.

Do dnešného dňa vypracovala Rada Európy približne 200 dohovorov, z ktorých mnohé sú otvorené aj nečlenským štátom.

Odporúčania

K témam, ktoré si nevyžadujú vypracovanie dohovoru, môže Výbor ministrov prijať odporúčania členským štátom týkajúce sa záležitostí, ku ktorým prijal „spoločnú politiku“. Odporúčania nie sú pre členské štáty záväzné, hoci štátu zmocňuje Výbor ministrov požiadať členské vlády, „aby mu poskytli informácie o krokoch, ktoré prijali“ na základe odporúčaní.

*Webové stránky
Generálneho
riaditeľstva právnych
záležitostí*

Internetový portál DG I:
www.coe.int/legal

Právna spolupráca:
www.coe.int/legalcooperation

Kancelária dohovorov:
conventions.coe.int

Benátska komisia:
www.venice.coe.int

Skupina štátov proti korupcii (GRECO):
www.greco.coe.int

Miestna a regionálna demokracia:
www.coe.int/local

Sociálna súdržnosť

Rada Európy aktívne podporuje sociálnu súdržnosť. Jej hlavné ciele sú:

- podporovať myšlienku sociálnej súdržnosti, tak ako je definovaná v revidovanej stratégii sociálnej súdržnosti,
- analyzovať sociálne zmeny vo svetle definícií sociálnej súdržnosti,
- rozvinúť myšlienku spoločnej zodpovednosti väčším zainteresovaním občianskej spoločnosti pri podpore sociálnej súdržnosti,
- zaistiť primeranú úroveň sociálnej ochrany,
- analyzovať vývoj v oblasti zamestnanosti a jej úlohu pri sociálnej integrácii a analyzovať otázky školení a zmien práv pracovníkov,
- poskytovať ochranu najzraniteľnejším skupinám spoločnosti a prehodnotiť politické nástroje týkajúce sa ich blahobytu,
- podporovať rovnosť prístupu k právam a zároveň rešpektovať rozdiely,
- bojovať proti všetkým formám vylúčenia a diskriminácie.

Stratégia sociálnej súdržnosti

Základom stratégie sociálnej súdržnosti je zlepšiť prístup k základným sociálnym právam pre všetkých členov spoločnosti, tak ako to stanovuje revidovaná Európska sociálna charta. Tento cieľ by sa mal dosiahnuť rozvíjaním medzivládnych aktivít v týchto oblastiach:

- **sociálna ochrana:** existuje snaha rozšíriť pôsobnosť noriem zakotvených v Európskom zákonníku sociálneho zabezpečenia a revidovanom Európskom zákonníku sociálneho zabezpečenia vo všetkých členských štátoch, ktoré sú ich schopné prijať,
- **sociálne služby:** boli vypracované také odporúčania, aby pracovníci sociálnych služieb vedeli účinnejšie vyhovieť komplexným potrebám osôb ohrozených sociálnym vylúčením,
- **zamestnávanie:** v tejto oblasti sa úsilie sústreďuje na podporu rovnakého prístupu k zamestnaniu, zohľadňujúc zmeny na pracovnom trhu a v službách zamestnanosti,
- **bývanie:** pracuje sa na poskytnutí prístupu k bývaniu, najmä v členských štátoch, v ktorých bývanie predstavuje akútny problém,
- **deti a rodina:** úsilie v tejto oblasti smeruje k rozvoju integrovaného prístupu k právam detí v súlade s dohovormi Rady Európy a Dohovorom OSN o právach dieťaťa. V modernej spoločnosti sa kladie dôraz na úlohu rodičov pri riadnom a plnohodnotnom rozvoji detí.

Rozvíjanie sociálnej súdržnosti

Revidovaná stratégia sociálnej súdržnosti definuje hlavné línie práce oddelenia rozvoja sociálnej súdržnosti. Súčasnú aktivitu zahŕňajú rozvoj užitočných indikátorov a iných koncepčných a metodických nástrojov na podporu sociálnej súdržnosti a oddelenie každoročne organizuje otvorené fórum, na ktorom sa diskutuje o aspektoch sociálnych zmien, ktoré ju ovplyvňujú. Analýzy diskusií sa uverejňujú v publikácii *Trendy v sociálnej súdržnosti* a detailný opis rôznych iniciatív v elektronickom informačnom bulletinu *Social Cohesion Developments* (Vývoj sociálnej súdržnosti).

Európske dohovory na ochranu sociálnych práv

Revidovaná Európska sociálna charta a jej protokoly zabezpečujú viaceré základné sociálne práva (pozri časť Ľudské práva – ochrana, presadzovanie a prevencia). Európsky zákonník sociálneho zabezpečenia a jeho protokol zabezpečujú minimálnu úroveň ochrany vrátane zdravotnej starostlivosti, nemocenských dávok, odškodného pri pracovnom úraze, materskú, podporu v nezamestnanosti, invalidný a vdovský dôchodok, rodinné prídavky a starobné dôchodky.

Ochrana v zahraničí

Medzinárodnú mobilitu pracovníkov a ich rodín, ich integráciu v hostiteľskej krajine bez straty kultúrnej identity, ich právnu ochranu a blahobyt uľahčujú tieto zmluvy:

- **Európsky dohovor o sociálnom zabezpečení.** Je založený na štyroch základných princípoch: na rovnakom zaobchádzaní, jednotnosti platnej legislatívy, zachovaní práv a vyplácaní dávok v zahraničí. Dohovor zahŕňa všetku legislatívu týkajúcu sa práceneschopnosti z dôvodu choroby, materskej dovolenky, dôchodku, invalidného a vdovského dôchodku, dávok pri chorobách z povolania a pracovných úrazoch, platieb životných poisťok, rodinných prídavkov a príspevkov v nezamestnanosti.
- **Európsky dohovor o sociálnej a zdravotníckej pomoci** je založený na rovnakom zaobchádzaní. Zmluvné strany sa zaväzujú zabezpečiť, aby štátni príslušníci iných zmluvných strán, ktorí sa legálne nachádzajú na ich území, mali nárok na rovnakú sociálnu a zdravotnícku pomoc ako ich vlastní občania.
- **Európsky dohovor o právnom postavení migrujúcich pracovníkov** obsahuje princíp rovnakého zaobchádzania s migrujúcimi a domácimi pracovníkmi v hostiteľskej krajine a garantuje právo na spojenie rodín. Na jeho aplikáciu dohliada poradný výbor.

Bilaterálna a regionálna spolupráca v oblasti sociálneho zabezpečenia

Rada Európy má vypracovaný rozsiahly program bilaterálnej a regionálnej pomoci pre členské štáty strednej a východnej Európy. Jeho cieľom je pomôcť zavádzať národnú legislatívu týkajúcu sa sociálneho zabezpečenia, ktorá by bola v súlade s minimálnymi požiadavkami Európskeho zákonníka sociálneho zabezpečenia a jeho protokolu. Rada Európy napomáha aj spoluprácu v oblasti sociálneho zabezpečenia prostredníctvom podpory vzťahov medzi členskými štátmi, pričom používa vlastné vhodné právne nástroje, ktoré garantujú rov-

naký prístup k sociálnemu zabezpečeniu pre migrujúcich pracovníkov a ich rodiny, najmä v prípadoch, ak pracovali v dvoch a viacerých krajinách.

Ludia so zdravotným postihnutím

Rada Európy zastáva jasnú politiku v prospech ľudí so zdravotným postihnutím, s osobitným dôrazom na rehabilitáciu, sociálnu integráciu a plnú účasť na spoločenskom živote. Tento typ politiky eliminuje akékoľvek vylúčenie, či už psychologické, vzdelávacie, rodinné, kultúrne, sociálne, profesionálne, finančné alebo architektonické, podporuje nezávislý život a plnoprávne občianstvo a pomáha ich zavádzať prostredníctvom niekoľkých európskych iniciatív a naliehaním na reformy národnej legislatívy.

Otázky migrácie

Práca Rady Európy v tejto oblasti je zameraná na príčiny migrácie, právne postavenie migrantov a na integráciu migrantov a utečencov. Jej politika kladie dôraz na integráciu a poskytuje smernice na zlepšenie vzťahov v komunitách, na podporu súdržnosti a tolerancie a na zabezpečenie sociálnych práv migrantov. Jedno z odporúčaní napríklad podporuje prístup cudzincov k práci vo verejnom sektore.

Za veľký problém Rada Európy považuje neriadenú migráciu, a preto prijala stratégiu riadenia migrácie, založenú na ochrane ľudských práv migrantov a podpore dialógu a partnerstva medzi krajinami pôvodu, tranzitu a cieľovými krajinami. Jednou z jej úloh je preskúmať predpisy a prax, ktoré majú vplyv na právne postavenie cudzincov a iných osôb, ktorým bol povolený vstup na územie členských štátov.

Rómske a kočovnícke komunity

Rada Európy pomáha členským štátom zlepšovať situáciu európskych róm-ských a kočovníckych komunit prostredníctvom programov pomoci, napríklad spoločným programom s Európskou komisiou pre Rómov v juhovýchodnej Európe. Rada zdôrazňuje dva základné aspekty – potrebu komplexnej vládnej politiky a potrebu zainteresovania týchto komunit na jej príprave a realizácii, najmä na miestnej úrovni. Skupina odborníkov na Rómov, Cigánov a kočovníkov vypracúva smernice a odporúčania týkajúce sa prístupu týchto komunit k základným právam. Koordinátor aktivít pre Rómov udržiava úzke kontakty s Európskym fórom Rómov a kočovníkov, čo je medzinárodné združenie založené v roku 2004 v Štrasburgu s cieľom poskytnúť tejto skupine obyvateľov v Európe priestor na vyjadrenie.

Populácia a demografický vývoj

Každoročne publikovaná správa pod názvom Súčasný demografický vývoj v Európe poskytuje najnovšie informácie o vývoji populácie v 46 členských štátoch. Informácie sa týkajú veľkosti populácie, tempa rastu, migrácie, údajov o manželstvách a rozvodoch, pôrodnosti, úmrtnosti a cudzincov. Správa je dostupná v tlačenej podobe spolu s CD-ROMom.

Rozvojová banka Rady Európy

Banka pre sociálny rozvoj v Európe

Banka Rady Európy (CEB) bola založená v roku 1956 na základe čiastkovej dohody Rady Európy a v súčasnosti má 38 členov. Jej prioritou je poskytovať finančnú pomoc členským štátom, ktoré čelia sociálnym problémom spôsobeným prítomnosťou utečencov, vysídlených osôb, migrantov a obetí prírodných alebo ekologických katastrof. V súčasnosti sa aktivity CEB rozšírili aj mimo jej pôvodných priorít a zahŕňajú nové sociálne a ekonomické ciele, najmä zlepšovanie podmienok bývania pre zraniteľné sociálne skupiny, ako napríklad pre opustené deti, ľudí s postihnutím, etnické menšiny a ľudí žijúcich pod hranicou chudoby.

Na základe týchto priorít CEB prispieva na financovanie sociálnych projektov v troch hlavných oblastiach:

- v oblasti **posilňovania sociálnej spolupráce**, najmä poskytovania pomoci utečencom a migrantom, rozširovania sociálneho bývania, zlepšovania životných podmienok v mestských a vidieckych oblastiach a podpory vytvárania pracovných miest a ich udržania.
- v oblasti **zodpovedného riadenia životného prostredia** prostredníctvom preventívnych činností a pomoci regiónom postihnutým prírodnou alebo ekologickou katastrofou, budovania a obnovy infraštruktúry na zásobovanie vodou, nakladania s tekutým a pevným odpadom, výroby čistej a obnoviteľnej energie a ochrany a obnovy dedičstva,
- v oblasti **rozvoja ľudského potenciálu** prostredníctvom projektov vzdelávania, odborných školení a zdravotníckej oblasti.

CEB zriadila Výberový poručnícky účet, prostredníctvom ktorého prevádza časť svojich ročných ziskov na podporu úrokových sadzieb a osobitných donácií pre projekty s výnimočne silným sociálnym obsahom v jej chudobnejších členských krajinách.

Od svojho vzniku poskytla CEB pôžičky vo výške viac ako 20 biliónov eur a výška jej každoročných pôžičiek dosahuje približne 1,6 bilióna eur. K 31. decembru 2004 bola výška jej celkového upísaného kapitálu 3 294 milióna eur rozdeleného medzi 38 členkých štátov.

Cieľom CEB je v období rokov 2005 – 2009 zvýšiť svoju činnosť v členských krajinách, najmä v oblasti juhovýchodnej Európy.

Centrum Sever – Juh

Európske centrum pre globálnu vzájomnú závislosť a solidaritu (Centrum Sever – Juh) bolo založené v Lisabone v roku 1990 ako čiastková dohoda Rady Európy. Založeniu predchádzala európska kampaň o vzájomnej závislosti a solidarite medzi Severom a Juhom, ktorú Rada Európy organizovala v roku 1988.

Centrum má dva ciele: zvyšovať povedomie európskej verejnosti o vzájomnej závislosti a solidarite medzi Severom a Juhom a budovať prepojenia medzi vládami, miestnymi orgánmi, mimovládnyimi organizáciami, poslancami a médiami krajín z iných častí sveta s cieľom presadzovať rozvoj ľudských práv, pluralitnej demokracie a globálneho vzdelávania.

Z tohto dôvodu sa Centrum Sever – Juh často označuje ako výkladná skriňa Rady Európy pre svet, jeho účelom je presadzovať hodnoty, ktoré Rada zastáva mimo európskeho kontinentu.

*Stretávanie sa,
podpora dialógu,
informovanie,*

Prostredníctvom pracovných stretnutí, fór, seminárov, vzdelávacích materiálov, publikácií a iných aktivít sa centrum snaží o stretávanie štyroch partnerov (vlády, parlamenty, miestne a regionálne samosprávy, organizácie občianskej spoločnosti), aby zhromažďovali poznatky a diskutovali o nich, informovali ľudí o záležitostiach globalizácie a podporovali globálnu spoluprácu a solidaritu.

Činnosť Centra Sever – Juh spadá do dvoch základných jednotiek:

*Globálne vzdelávanie
a mladí ľudia*

Táto jednotka podporuje globálne vzdelávanie pre udržateľný rozvoj, ľudské práva, mier, predchádzanie konfliktom a medzikultúrny dialóg. Poskytuje programy školenia mládeže a rozvíjanie globálnych a regionálnych sietí.

Centrum pracuje na koordinácii globálneho vzdelávania na celoeurópskej úrovni, aby sa zlepšila jeho kvalita a dosah prostredníctvom odborných partnerstiev, a spolupracuje s novými členskými štátmi Európskej únie na jeho posilnení v týchto krajinách.

Mládežnícka dimenzia má za cieľ rozšíriť, zlepšiť a zviditeľniť úlohu mladých ľudí a ich organizácií ako činiteľov rozvoja a vzájomnej globálnej závislosti.

*Dialóg a budovanie
kapacít solidarity vo
vzájomne závislom
svete*

Rada Európy poskytuje platformu na dialóg medzi národmi Európy a krajinami južného Stredozemia a africkými krajinami o stratégiách uplatnenia demokracie, ľudských práv, sociálnej súdržnosti a budovanie kapacít. Hlavný cieľ tejto jednotky je podporovať hodnoty Rady Európy a rozšíriť existujúcu sieť Sever – Juh.

Program Transmed podporuje dialóg o medzikultúrnych a medzi-náboženských otázkach, právach žien, postupe demokracie a vlády práva v krajinách južného Stredozemia.

Dialóg Európa – Afrika sa zameriava na uľahčenie diskusie a výmeny skúseností medzi partnermi z Európy a Afriky (zvlášť členmi parlamentov) o otázkach, ako je ochrana ľudských práv, dobrá správa, predchádzanie konfliktom a imigrácia.

Týmto programom pomáha multimediálna jednotka, čo je komunikačný útvar centra, ktorý dohliada na publikácie Centra Sever – Juh, zvlášť na bulletin *The Interdependent*, webová stránku a vzťahy s verejnosťou.

Webová stránka : <http://www.nscentre.org>

Ochrana a podpora zdravia

Cieľom Rady Európy je rozvoj európskej zdravotníckej politiky založenej na etike prostredníctvom:

- integrácie ľudských práv, sociálnej súdržnosti a koncepcie zdravotníctva,
- harmonizácie zdravotníckej politiky v členských štátoch s ohľadom na jej bezpečnosť a kvalitu,
- rozvíjania prevencie a zdravotnej osvetly,
- presadzovania práv pacienta, spravodlivého prístupu k zdravotnej starostlivosti, účasti občanov a ochrany zraniteľných skupín.

Konferencie európskych ministrov zdravotníctva

Konferencie európskych ministrov zdravotníctva sa pravidelne schádzajú, aby riešili nové výzvy v starostlivosti o zdravie. Ich 7. konferencia, ktorá sa konala v nórskom Osle, sa zaoberala témou Zdravie, dôstojnosť a ľudské práva – úloha a zodpovednosť ministerstiev zdravotníctva. Slovensko bude hositeľom 8. konferencie v roku 2007.

Služby zdravotnej starostlivosti: perspektíva sociálnej súdržnosti

Rada Európy nedávno schválila dve odporúčania. Prvé z nich, odporúčanie (2003) 24, sa zaoberá citlivou etickou záležitosťou starostlivosti o nevyliciteľne chorých a požaduje, aby paliatívna starostlivosť bola integrálnou súčasťou systému zdravotnej starostlivosti a neoddeliteľným prvkom občianskych práv. Odporúčanie (2004) 17 – dosah informačných technológií na zdravotnú starostlivosť – pacient a internet – zdôrazňuje úlohu internetu ako nového zdroja informácií pre pacienta a v tejto súvislosti odporúča viaceré stabilné opatrenia, ktoré majú vlády prijať.

Zdravotná výchova mládeže

Rada Európy, Európska komisia a Regionálny úrad Svetovej zdravotníckej organizácie pre Európu v rokoch 1991 a 1992 spojili svoje sily a vytvorili Európsku sieť škôl podporujúcich zdravie. Pôvodne bol projekt spustený v štyroch krajinách strednej a východnej Európy a v súčasnosti zahŕňa sieť viac ako 500 škôl so 400 000 žiakmi vo vyše štyridsiatich štátoch. Podporujú zdravý životný štýl celej školskej populácie prostredníctvom vytvárania partnerstiev a povzbudzovania spolupráce medzi učiteľmi, žiakmi, rodičmi a širším okolím v záujme celkového zlepšenia zdravia.

Krvné transfúzie: bezpečnosť a etika

Dobrovoľné neplatené darcovstvo krvi, bezpečnosť a zdokonaľovanie hemoterapie patria k základným zásadám práce Rady Európy pri harmonizácii transfúznej praxe. Vyšlo už 11. vydanie usmernenia o používaní, príprave a kontrole kvality krvných prípravkov. Každoročne sa aktualizuje a slúži celosvetovo ako referenčný zdroj.

*Transplantácie
orgánov: záchrana
životov*

Rada Európy vytýčila etické princípy, ktorými sa riadia transplantácie orgánov, a uverejnila už druhé vydanie smernice na zaistenie bezpečnosti a kvality orgánov a tkanív. Publikovala aj smernice o etických a spoločenských dôsledkoch xenotransplantácií – transplantácií zvieracích orgánov a tkanív ľuďom. Odporúčanie (2004) 7 usmerňuje organizačné a právne opatrenia členských štátov na minimalizáciu rizika obchodovania s orgánmi. Odporúčanie zdôrazňuje riziká vo verejnom zdravotníctve spojené s obchodovaním s orgánmi a ponúka návrhy naudržanie dôvery verejnosti k systému transplantácií.

*Liekopis
(Pharmacopoeia):
vedúce postavenie
vo svete*

Európsky liekopis zaručuje kvalitu liečivých prípravkov vo všetkých členských krajinách pomocou spoločných a záväzných noriem (monografií). Európsky liekopis pomáha presadiť jednotné analytické metódy a spracúva normatívy všetkých látok používaných v humánnej a veterinárnej medicíne. V súčasnosti Európsky liekopis opisuje 70 % aktívnych látok bežne používaných v medicíne. Prebieha koordinácia národných noriem a existuje viac ako 1 850 záväzných európskych noriem nových liečiv.

Práca sa realizuje na základe európskeho dohovoru, ktorý ratifikovalo 34 členských krajín a Európska únia. Dosah Európskeho liekopisu však ďaleko presahuje hranice členských štátov a na jeho normy odkazujú zákony mnohých ďalších krajín.

European Pharmacopoeia (5. vydanie) je záväzná od 1. januára 2005. K dispozícii je v tlačenej forme, ako CD-ROM a on-line. Aktualizácie sa vydávajú trikrát do roka v tlačených dodatkoch.

*Skupina Pompidou:
spolupráca v boji
proti drogám*

Skupina Pompidou je multidisciplinárne fórum, kde na ministerskej úrovni prebieha spolupráca zameraná na boj proti zneužívaniu drog a nedovolenému obchodovaniu s nimi. Skupinu v súčasnosti tvorí 34 členských štátov. Spolupracuje úzko s novými demokraciami formou seminárov, výmenných pobytov a výcvikových programov pre pracovníkov protidrogových zariadení.

Skupina Pompidou sa stretáva na ministerskej úrovni raz za tri roky, aby vyhodnotila svoju činnosť a stanovila nové priority a požiadavky na ďalšiu spoluprácu. Súčasná činnosť skupiny sa prednostne zameriava na prevenciu drogovej závislosti, sociálnu reintegráciu drogovu závislých osôb, činnosť kriminálnej polície a súdnictva a na podporu školení a výskumu, najmä pokiaľ ide o náklady spoločnosti vynaložené na drogovú závislosť a etiku.

Rada Európy spolupracuje aj s krajinami Stredozemia, aby vytvorila sieť epidemiologických expertov.

*Ochrana zdravia
spotrebiteľov*

Cieľom Rady Európy je zlepšovanie úrovne ochrany zdravia spotrebiteľov novým prístupom k výžive a bezpečnosti. Pomáha pri formulácii národnej legislatívy a smerníc Európskej únie s cieľom harmonizovať zákony a prax, pokiaľ ide o riadenie kvality a bezpečnosť výrobkov ovplyvňujúcich ľudský potravinový reťazec, ako aj v oblasti farmaceutických a kozmetických výrobkov.

Európsky kultúrny dohovor – rámec pre činnosť

Európsky kultúrny dohovor vytvára rámec pre činnosť Rady Európy v oblasti vzdelávania, kultúry, kultúrneho dedičstva, mládeže a športu. Myšlienku Európskeho kultúrneho dohovoru, ako doplnenia Európskeho dohovoru o ľudských právach prvýkrát prednieslo Parlamentné zhromaždenie Rady Európy.

Európsky kultúrny dohovor bol otvorený na podpis v Paríži 19. decembra 1954 a nadobudol platnosť 5. mája 1955. Jeho jedinečnosť spočíva v tom, že spája všetkých 48 európskych štátov – t. j. 46 členských štátov Rady Európy plus Bielorusko a Svätú stolicu.

Hlavné ciele dohovoru boli ochraňovať európsku kultúru a rozvinúť vzájomné porozumenie a ocenenie kultúrnej rozmanitosti medzi rozličnými národmi Európy. Myšlienkou bolo použiť vzdelávanie a kultúru na hojenie starých bolestí rozdelenia, predchádzať novým konfliktom a upevniť demokraciu. V nádeji, že väčšia jednota by sa mala dosiahnuť prostredníctvom lepšieho porozumenia medzi Európanmi, dohovor mal tieto pôvodné ciele:

- nabádať Európanov, aby si ochraňovali kultúrne dedičstvo (vrátane jazyka, histórie a civilizácie) a považovali ho za časť širšieho „európskeho“ dedičstva,
- podporovať mobilitu ľudí a kultúrnych predmetov, aby sa posilnilo porozumenie kultúry a kultúrneho dedičstva iných krajín,
- nabádať na rozsiahlu kultúrnu spoluprácu na celom kontinente.

V priebehu rokov sa sformulovali tieto tri ďalšie ciele:

- vytvoriť podmienky na plnú účasť v demokratickom živote,
- zaviesť európsku dimenziu do kultúrnych noriem, stratégií a praktických postupov,
- nabádať na rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti pri súčasnom rozvíjaní spoločných hodnôt.

Víziou kultúrneho dohovoru bola nerozdelená Európa. Stal sa prechodom cez železnú oponu a odrazovým mostíkom k plnému členstvu

v Rade Európy. Za posledných 50 rokov tento dohovor podporoval rozsiahlu medzinárodnú spoluprácu v celom kultúrnom spektre.

Vroclavská deklarácia – 50 rokov kultúrnej spolupráce

Európsky kultúrny dohovor bol prijatý v decembri 1954 a Rada Európy v decembri 2004 oslavovala jeho 50. výročie. Významná konferencia, ktorá otvorila oslavy 50. výročia, sa uskutočnila v Národnom ústave Ossolinských vo Vroclavi v decembri 2004 na pozvanie poľskej vlády počas predsedníctva Poľska vo Výbore ministrov. Vroclav bol pre výber miesta konferencie symbolický, vzhľadom na to že bol dlhé roky kultúrnou križovatkou.

Vrcholom konferencie bolo prijatie Vroclavskej deklarácie, ktorá zhrnula zásadné doterajšie výsledky dohovoru a vytýčila dôležité výzvy a hlavné línie pre budúcu činnosť, predovšetkým

- prehlbovať pocit „európskej identity“, aby sa zabránilo novým rozdeleniam v širšej Európe,
- povzbudzovať kultúrnu rozmanitosť, občiansku spoločnosť a občianstvo,
- podporovať medzikultúrny a medzináboženský dialóg ako cestu predchádzania konfliktom, napomáhania uzmiernenia a zaistenia sociálnej súdržnosti.

Webstránka: Kultúrna politika a činnosť

http://www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation

Vzdelávanie

Rámec činnosti Zodpovednosť za programy Rady Európy v oblasti vzdelávania majú dva orgány – Riadiaci výbor pre vzdelávanie (CDED) a Riadiaci výbor pre vysokoškolské vzdelávanie a výskum (CD-ESR):

- Predstavitelia v CDED sú z ministerstiev školstva zmluvných štátov Európskeho kultúrneho dohovoru.
- CD-ESR zodpovedá za programy Rady Európy vo vysokoškolskom vzdelávaní a výskume. Kým väčšina výborov Rady Európy má medzivládny charakter, v CD-ESR sa ako na jedinom paneurópskom fóre stretávajú predstavitelia ministerstiev školstva a akademickej obce.

Ciele a motivácia Rada Európy sa zaoberá týmito otázkami vzdelávania:

- Ako môže vzdelávanie pomáhať pri posilňovaní základných slobôd a pluralitnej demokracie?
- Ako môže pomôcť zblížiť národy Európy a rozvíjať vzájomné porozumenie a dôveru, ktorá prekoná kultúrne rozdiely a národné hranice?
- Ako môže pomáhať európskym vládam a občanom zvládať hlavné sociálne problémy dneška?

Tieto ciele sú ambiciózne a Rada Európy sa ich pokúša naplniť:

- realizáciou rozsiahlych projektov o školskom, vysokoškolskom a celoživotnom vzdelávaní (stratégie, kurikulumá, metódy),
- zhromažďovaním a spoločným využívaním myšlienok, skúseností a výsledkov výskumu,
- podporovaním kontaktov a výmenných vzdelávacích akcií, vytváraním nových sietí a povzbudzovaním partnerských vzťahov,
- prácou na medzinárodnom uznávaní kvalifikácií,
- publikovaním štúdií a príručiek a iných praktických materiálov pre tvorcov politiky a pedagógov,
- spoluprácou s ďalšími európskymi inštitúciami a mimovládnymi organizáciami.

*Partnerstvo
pre inováciu vo
vzdelávaní*

Partnerstvo pre inováciu vo vzdelávaní je zastrešujúca štruktúra pre spoluprácu a pomoc, ktorú vedie riaditeľstvo školského, mimoškolského a vysokoškolského vzdelávania Rady Európy. Prejavuje sa ním úloha Rady Európy vo vzdelávaní, ktorá spočíva v podpore demokracie, reforiem vo vzdelávaní v Európe, rozširovaní noriem a dobrých skúseností v celoeurópskom meradle a v poskytovaní pomoci a poradenstva členským štátom s osobitnými potrebami.

Väčšia časť tejto činnosti je pomocou pre jednotlivé členské krajiny alebo budúcich členov uskutočňujúcich systémové zmeny vo vzdelávacej politike, v legislatíve, normách a metódach, najmä v hlavných oblastiach činnosti riaditeľstva (menovite demokratické občianstvo, jazyky a dejepis). Riaditeľstvo vzdelávania tiež nabáda na regionálnu spoluprácu a realizuje činnosť zameranú na posilnenie dialógu medzi náboženstvami o otázkach spoločného záujmu, ako je školská a menšinová politika a kvalita vzdelávania.

*Projekt Výchova
k demokratickému
občianstvu*

Rada pre kultúrnu spoluprácu (CDCC) spustila v roku 1997 projekt Výchova k demokratickému občianstvu (EDC) s cieľom prehodnotiť význam participatívnej demokracie a postavenia občanov. Základnou otázkou je, aké hodnoty a znalosti ľudia potrebujú, aby sa mohli stať aktívnymi a zodpovednými členmi spoločnosti.

Počas prvej fázy projektu, od roku 1997 do roku 2000, sa výskum sústredil na potrebné zručnosti a stratégie školení. Poslúžil ako základ školiacich aktivít na vyhodnotenie projektov „dejísk občianstva“ a na vytvorenie siete skladajúcej sa z politických činiteľov, expertov, odborníkov z praxe, mimovládnych (MVO) a medzivládnych organizácií.

Druhá fáza (1997 – 2004) implementovala a zlepšila politiku výchovy k demokratickému občianstvu založením sietí na spoločné využívanie a rozširovanie praktických postupov a rozširovanie informácií o výchove k občianstvu a ľudským právam v členských štátoch s cieľom budovať pluralistické demokracie v Európe.

Európsky rok občianstva prostredníctvom vzdelávania – 2005 sa vyznačoval radom aktivít a podujatí počas celého roka v rozličných európskych krajinách. Projekty a činnosť v teréne prebiehali v členských štátoch na všetkých úrovniach (celoštátnej, regionálnej a miestnej) a aj v samotnej Rade Európy. Rada tiež zaviedla osobitné programy, aby pomohla krajinám uskutočňujúcim demokratické premeny vyvinúť nové výskumné a vzdelávacie programy v týchto kľúčových oblastiach.

*Nové výzvy
v medzikultúrnom
vzdelávaní*

Tento projekt o náboženskej rozmanitosti a dialógu bol spustený v roku 2002, aby sa posilnil medzikultúrny a medzináboženský dialóg. Je to jedna z ústredných činností Rady. Projekt upozorňuje politických činiteľov, pedagógov a učiteľov na nové prístupy k medzikultúrnemu

vzdelávaní vo všeobecnosti a zvlášť na jeho religiózne aspekty tak v školskej, ako aj v mimoškolskej výchove, zdôrazňujúc najlepšie praktické príklady. Medzikultúrne vzdelávanie pokrýva širokú oblasť – zahŕňa začleňovanie, participáciu a spolužitie – a predstavuje cesty na vyrovnanie sa s výzvami multikulturalizmu a náboženskej rozmanitosti v atmosfére, ktorá praje demokratickému riešeniu konfliktov.

Vysokoškolské vzdelávanie a výskum

Za prácu Rady Európy vo vysokoškolskom vzdelávaní a výskume zodpovedá CD-ESR. Má cieľ rozvinúť vysokoškolské vzdelávanie a výskum v Európe na základe spoločných demokratických zásad a hodnôt európskeho univerzitného dedičstva. Zahŕňa slobodu učenia, vyučovania a bádania a právo na samosprávu akademických inštitúcií v demokratickej spoločnosti.

Medzi súčasné priority patrí vytvorenie Európskeho vysokoškolského priestoru, podpora vzdelávania v záujme sociálnej súdržnosti, prehodnotenie verejnej zodpovednosti za správu vysokých škôl a výskumu v meniacom sa spoločenskom kontexte, aplikácia dohovoru (ETS č. 165) o uznávaní kvalifikácií v európskom regióne, reformovanie vysokého školstva v juhovýchodnej Európe, podpora prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu a zachovanie autonómie a dedičstva európskych univerzít.

Bolonský proces – vytvorenie Európskeho vysokoškolského priestoru

V súčasnosti prebieha v Európe najrozsiahlejšia a najvýznamnejšia reforma vysokoškolského vzdelávania v posledných desaťročiach. Reformné hnutie známe ako Bolonský proces má za cieľ vytvorenie Európskeho vysokoškolského priestoru do roku 2010. Vzdelávacie systavy v rámci tohto priestoru budú otvorené a ľahko zrozumiteľné, systém akademických hodnôt zreformovaný a kvalifikácie uznávané. Vysokoškolské vzdelávanie sa lepšie prispôsobí pracovnému trhu a dá podnet na celoživotné vzdelávanie.

Konkrétny príspevok Rady Európy bude v oblasti uznávania kvalifikácií a v reforme systému akademických hodnôt.

CD-ESR slúži ako spojovací článok medzi krajinami Bolonského procesu a ostatnými zmluvnými stranami Európskeho kultúrneho dohovoru, ktoré môžu profitovať z procesu bez toho, aby sa k nemu formálne pripojili.

Uznávanie kvalifikácií v Európe

Na tomto poli pracovala súbežne Rada Európy a UNESCO v rámci Dohovoru o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne (ETS č. 165). Tento dohovor bol otvorený na podpis v Lisabone v apríli 1997 a nadobudol platnosť vo februári 1999. Dohovor ratifikovalo štyridsať krajín a ďalších osem ho podpísalo.

Rada Európy spolupracuje s UNESCO pri zriaďovaní a fungovaní siete národných informačných centier pre akademickú mobilitu a uznávanie diplomov (ENIC).

Správa vysokých škôl a zodpovednosť voči verejnosti

Zvýšené požiadavky na verejný rozpočet a pokračujúci Bolonský proces a GATS (Všeobecná dohoda o obchode so službami) znamenajú, že rozsah verejnej zodpovednosti za vysokoškolské vzdelávanie si vyžaduje prehodnotenie. Tieto zmeny stavajú do popredia aj správu systémov a inštitúcií vysokého školstva upriamujúc pozornosť všetkých zainteresovaných činiteľov na proces spravovania. Týmto sa v súčasnosti zaoberajú dva projekty Rady Európy, ktoré mapujú alternatívy a ponúkajú odporúčania a usmernenia.

Projekt strategických línii jazykového vzdelávania

Projekt Jazyky, rozmanitosť, občianstvo má za cieľ rozvinúť strategické línie školského a celoživotného jazykového vzdelávania, aby sa podporila sociálna súdržnosť a demokratické občianstvo. Aktivity zahŕňajú pomoc členským štátom pri analýze a navrhovaní nových efektívnych jazykových stratégií výučby pre väčšiu diverzifikáciu ponuky jazykov v učebných plánoch.

Projekt rozvíja spoločné európske štandardy a podporné materiály na posilnenie súladu a prehľadnosti v jazykových učebných plánoch a dosiahnutých kvalifikáciách. Široko sa uplatňuje vyvinutá spoločná európska šesťúrovňová škála jazykovej kompetencie. Táto sa používa aj v Europase Európskej únie – v novej osnove, ktorá prehľadne sprostredkúva údaje o kvalifikáciách. Projekt pokrýva všetky jazykové hľadiská: štátny jazyk, vyučovací jazyk, cudzie jazyky a jazyky migrantov. Prispeva aj k činnosti týkajúcej sa vzdelávania menšín.

Európsky deň jazykov

Rada Európy vyhlásila 26. september za každoročný Európsky deň jazykov, ktorý sa má oslavovať v celej Európe. Táto tradícia bola založená po úspešnom Európskom roku jazykov v roku 2001 a Rada Európy ho organizuje spolu s Európskou úniou. Zúčastňujú sa ho tisíce ľudí v celej Európe. Podujatia vyzdvihujú prínosy jazykovej rozmanitosti a jazykového vzdelávania pre vzájomné porozumenie a toleranciu, demokratickú stabilitu, zamestnanosť a mobilitu.

Európske centrum moderných jazykov (ECML)

Podpora moderných jazykov

Centrum, ktoré začalo svoju činnosť v roku 1994 na základe čiastkovej dohody v rakúskom Štajerskom Hradci (Graz), podporuje v súčasnosti 33 členských štátov v uskutočňovaní politiky výučby jazykov. Podporuje inovačné prístupy vo výučbe jazykov a rozširuje dobré praktiky do oblasti výučby a učenia sa moderným jazykom.

ECML vedie strednodobé programy a projekty organizované v spolupráci s európskymi expertmi v jazykovom vzdelávaní. Účastníkov z členských štátov pozýva na svoje workshopy, konferencie a výskumné projekty a centrum poskytuje platformu na zhromažďovanie a rozširovanie informácií, podnecovanie diskusií a školenie školiteľov. Udržiava aj celeurópsku sieť pre lektorov učiteľov, výskumníkov a administrátorov školiacich programov.

Výučba dejepisu

Výučba dejepisu má osobitný vplyv na vedomosti, zručnosti a postoje budúcich občanov demokratických spoločností. Odporúčanie (2001) 15 o výučbe dejepisu v Európe 21. storočia vytvára rámec projektu európskej dimenzie vo výučbe dejepisu s kľúčovými dátami a udalosťami, ktoré formovali nedávnu históriu Európy (1848, 1912/13, 1919, 1945, 1989). Organizujú sa sympóziá a semináre na doškofovanie učiteľov, ako aj interaktívna banka údajov. Výsledky sa budú v roku 2006 publikovať v podobe CD-ROMu.

Rada Európy sa výučbou dejepisu zaoberá dlhodobo a čerpá zo svojich skúseností, aby pomohla novým členským štátom reformovať ich osnovy dejepisu, publikovať nové učebnice a školiť učiteľov dejepisu. K trom hlavným projektom patrí: program týkajúci sa učebných osnov, noriem, nových učebníc a školení v Ruskej federácii; Čiernomorská iniciatíva, ktorá zahŕňa Buharsko, Gruzínsko, Moldavsko, Rumunsko, Ruskú federáciu, Turecko a Ukrajinu (jedným z jej hlavných výsledkov bola príprava vyučovacieho balíčka o dejinách tohto regiónu, ktorá bola publikovaná v roku 2004) a Tbiliská iniciatíva, v rámci ktorej autori z Arménska, Azerbajdžanu, Gruzínska a Ruskej federácie pripravujú spoločnú učebnicu dejepisu.

Rada Európy tiež koordinuje prácu v oblasti výučby dejepisu v juho-východnej Európe, kde sa sústreďuje na školenie učiteľov dejepisu, učebné pomôcky, vysokoškolské vzdelávanie a neformálne vzdelávanie pre mladých.

V roku 2004 sa začala Rada Európy zaoberať vyučovaním dejepisu na Cypre. Táto práca zahŕňa semináre a workshopy o nových metódach výučby dejepisu v záujme zmierenia a tolerance, založených na mnohostrannej perspektíve a medzikultúrnom dialógu.

Vzdelávanie a pamäť

Ako ohlas na odporúčanie o výučbe dejepisu a na dohodu dosiahnutú ministrami školstva v Krakove v októbri 2000, 48 zmluvných krajín Európskeho kultúrneho dohovoru Rady Európy teraz organizuje Pamätný deň holokaustu a za zabránenie zločinom proti ľudskosti.

Tento deň si pripomínajú v školách prostredníctvom vyučovania alebo projektov, ktoré majú často medzipredmetový charakter, pričom si každá krajina volí dátum podľa svojej histórie.

Rada Európy publikuje škálu vyučovacích materiálov určených špeci-ficky učiteľom, aby im pomohli pripraviť vyučovacie hodiny na tému „povinnosť pamätať si“.

Vzdelávanie Rómov

Predmetom tohto projektu, ktorý sa začal v roku 2001 ako reakcia na odporúčanie (2000) 4, je zlepšenie vzdelávania rómskych detí. Používa vzdelávacie stratégie, ktoré sú pre Rómov vhodné, a ponúka praktické námety, ako môžu členské štáty začleniť tento prístup do svojej činnosti.

Dôraz sa kladie priamo na členov rómskej komunity, ich zainteresovanie na rozhodnutiach, ktoré sa ich týkajú, na podnecovanie priamej účasti a posilnenie historického a kultúrneho dedičstva Rómov prostredníctvom učebných materiálov pripravených počas projektu.

Rada Európy podporuje a propaguje profesiu rómskych školských sprostredkovateľov, pre ktorých pripravila príručku.

Súť až Európa v škole

Toto každoročné podujatie sa koná za podpory Rady Európy, Európskej komisie, Európskeho parlamentu a Európskej kultúrnej nadácie. Zameriava sa na povzbudenie záujmu detí v škole o európske záležitosti.

Vítazov v júli pozývajú na týždňovú návštevu do Štrasburgu, kde sú hosťami Európskeho centra mládeže a zoznamujú sa s hlavnými programami Rady Európy – konkrétne so vzdelávacími programami – a s Európskym súdom pre ľudské práva a Parlamentným zhromaždením. Zúčastňujú sa aj na slávnostnom odovzdaní cien.

Školiaci program pre odborníkov z oblasti vzdelávania

Tento program dáva európsku dimenziu školskému vyučovaniu a školeniam učiteľov v 48 krajinách, ktoré sú zmluvnými stranami Európskeho kultúrneho dohovoru.

Zameriava sa na odborníkov z oblasti vzdelávania (učiteľov, riaditeľov škôl, inšpektorov, metodikov, školiteľov učiteľov a autorov učebníc), ktorí majú možnosť znalosti získané na školeniach šíriť ďalej. Za rok sa na programe zúčastní okolo 2 500 takýchto odborníkov (vrátane účastníkov z hostiteľskej krajiny) a ponúka okolo 15 európskych workshopov za semester o kľúčových témach Rady Európy, s osobitným dôrazom na vzdelávanie: vzdelávanie pre demokratické občianstvo a ľudské práva, výučbu dejepisu, odpovede na násilie v každodennom živote v demokratickej spoločnosti, vzdelávanie rómskych detí, medzikultúrny a medzináboženský dialóg a vyučovanie európskej dimenzie v školách.

Dvakrát do roka, v máji a novembri, publikuje Rada Európy zoznam európskych workshopov, ktorých hosťiteľmi sú signatárske krajiny Európskeho kultúrneho dohovoru. Zoznam, prihlášky a zoznam národných kontaktných činiteľov v 48 signatárskych štátoch, ako aj praktické informácie možno nájsť na internete na stránke: http://www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/education/Teacher_training/.

Webová stránka : http://www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/education/

Kultúra a kultúrne dedičstvo

Rada Európy podporuje mnohotvárnú kultúrnu identitu realizáciou a monitorovaním dohovorov, vytyčovaním noriem, uskutočňovaním kampaní na zvyšovanie povedomia a vytváraním profesionálnych sietí. Tak zdôrazňuje národné, regionálne a miestne zvláštnosti a spoločné hodnoty, na ktorých spočíva európske občianstvo. Programy spolupráce zvyrazňujú príspevky dedičstva k ľudskému rozvoju a rozvoju spoločnosti ako celku a napomáhajú tvorivosť v rozličných sektoroch kultúry.

Kultúra

Medzikultúrny dialóg a predchádzanie konfliktom

Ako odpoveď na rastúci počet sociálnych a politických konfliktov zostrených kultúrnymi rozdielmi Rada Európy spustila projekt Medzikultúrny dialóg a predchádzanie konfliktom, aby podnietila národných, regionálnych a miestnych politických predstaviteľov, organizátorov kultúry, ako aj dobrovoľnícke združenia a verejnosť podieľať sa na aktivitách, ktoré napomáhajú porozumeniu medzi kultúrnymi, sociálnymi a náboženskými skupinami, aby rozptýlili konflikty a podporili zmierenie. Rada Európy vedie akademické diskusie a vykonáva praktickú prácu v teréne s cieľom založiť fórum na dialóg, ktoré by zabezpečilo, aby kultúrne a náboženské komunity Európy v mestách a veľkomestách alebo v okrajových oblastiach mali rovnaký prístup ku kultúrnym aktivitám.

Kultúrna politika

Rada Európy si na základe dlhoročnej skúsenosti uvedomuje, že kultúrne bohatstvo Európy sa zakladá na rozmanitosti a spoločnom kultúrnom dedičstve, takže má dokonalú možnosť poskytovať vládny orgánom a profesionálom nástroje a pomoc, ktorú potrebujú, aby definovali a využili dobré praktické skúsenosti a postupy na kultúrno-politickom poli.

- ***Európsky program hodnotenia kultúrnej politiky v členských krajinách*** analyzuje situáciu v kultúre jednotlivých krajín a pomáha im vypracovať krátko- a strednodobé kultúrne stratégie. Program dáva Rade Európy aj široký prehľad o kultúrnych problémoch, ktoré sú spoločné pre členské štáty, a používa tieto informácie, na vytvorenie všeobecných európskych stratégií zasahujúcich aj za pole kultúry. Viac ako polovica signatárov Európskeho kultúrneho dohovoru sa zhodla, že vyhodnotí svoje

ciele a metódy, zhromaždí o nich informácie, zanalyzuje trendy a dá ich preskúmať zahraničnými odborníkmi.

- **Kompendium kultúrnych politík a trendov v Európe** je prvý európsky elektronický informačný systém o kultúrnej politike. Poskytuje možnosti prístupu k národným údajom a medzinárodnému porovnávaniu. Jeho monitorovanie ponúka systematický prístup k súčasným trendom a premenám, identifikuje presné indikátory a dobré praktické skúsenosti v oblastiach, ako je kultúrna rozmanitosť, medzikultúrny dialóg, financovanie kultúry, legislatíva, participácia a prístup ku kultúrnemu bohatstvu a službám.
- **Projekt STAGE** (Support for Transition in the Arts and culture in greater Europe – Podpora transformácii v umení a kultúre vo väčšej Európe) bol osobitne vyvinutý na podporu Arménska, Azerbajdžanu a Gruzínska pri formovaní a zavedení novej dynamickej kultúrnej politiky a na pomoc organizovaniu kultúrnej výmeny medzi nimi a ostatnými európskymi krajinami prostredníctvom partnerstiev s kultúrnymi inštitúciami (múzeami a knižnicami) a spoluprácou medzi mestami.

Kultúrna aktivita a hospodársky a spoločenský rozvoj

Rada Európy sa zvlášť zaujíma o kultúrnu tvorivosť ako o prostriedok prežívania identít a rozdielností. Podporuje úvodné projekty na vytváranie a rozvíjanie kultúrnej práce na miestnej úrovni a sociálnu integráciu prostredníctvom kultúrnej aktivity.

- Projekt Rady Európy **Vytváranie kultúrneho potenciálu** sa zameriava na podporu a podnecovanie kultúrnej rozmanitosti a tvorivosti v európskom a svetovom meradle. Ponúka miestnym organizátorom kultúrneho života ľahší prístup k svetovému trhu kultúry. Partnerstvo, školiace aktivity a vytváranie sietí v určitých regiónoch Európy – ako je Ukrajina a Ruská federácia – zdôrazňujú príspevok kultúrnej práce k udržateľnému rozvoju týchto regiónov.
- Rada Európy si vybrala Ruskú federáciu ako miesto úvodného projektu, aby napomáhala vznik nových partnerstiev medzi umeleckými organizáciami a podnikateľskou komunitou. Projekt **Mosty k novým partnerstvám pre kultúru** sa sústreďuje na sponzorstvo, záštitu a odovzdávanie skúseností a zručností prostredníctvom školiacich kurzov a výskumného materiálu.
- Úvodné projekty by mali napomáhať kultúrne identity a kultúrne prejavy s cieľom, aby sa mladí ľudia integrovali do modernej spoločnosti a tvorivo vyjadrovali svoju identitu.

Podpora európskeho filmu

Výbor pre kultúru Rady Európy navrhol Európsky dohovor o kinematografickej koprodukcii, ktorý pomáha európskej filmovej tvorbe pomocou podpory kvalitných koprodukcii, a vypracoval a schválil

Dohovor na ochranu audiovizuálneho dedičstva, ktorý bol otvorený na podpis 8. novembra 2001. Doteraz ho podpísalo 13 štátov a tri ho ratifikovali.

Eurimages

Podpora európskeho filmového priemyslu

Eurimages je fond Rady Európy na podporu koprodukcie a distribúcie európskej kinematografickej a audiovizuálnej tvorby. Bol založený v roku 1989 ako čiastková dohoda, v súčasnosti má 31 členov. Jeho ročný rozpočet predstavuje takmer 20 miliónov eur.

Eurimages má primárny cieľ podporiť filmy, o ktorých sa predpokladá, že budú odrážať mnohorakosť európskej spoločnosti, ktorej spoločné korene sa prejavujú v spoločnom kultúrnom zázemí.

Eurimages poskytuje finančnú podporu aj projektom, ktoré majú dosiahnuť komerčný úspech ale majú súčasne umelecké ambície a želajú si, aby boli tak vnímané.

Eurimages sleduje tieto dva ciele a založil tri podporné programy na financovanie koprodukcie, distribúcie a kín.

Jeho zdroje prichádzajú predovšetkým z príspevkov členských štátov a vrátenia zálohových platieb. Väčšina peňazí (skoro 90 % celkového rozpočtu) podporuje koprodukciu. Od svojho založenia Eurimages podporil vyše 1 000 dlhometrážnych hraných filmov a dokumentov. Niektoré z nich získali prestížne ocenenia na medzinárodných festivaloch. Zoznam ostatných 100 filmov podporených cez Eurimages možno nájsť na jeho internetovej stránke.

O podporu distribúcie a kín sa môžu uchádzať členské krajiny, ktoré nemôžu žiadať o financovanie cez program Media Európskej únie.

Kultúrne dedičstvo

Politika pre dedičstvo a sociálnu zmenu

- Návrh Rámcového dohovoru o význame kultúrneho dedičstva pre spoločnosť vypracovaný Radou Európy dáva dedičstvo do kontextu s vedomostnou spoločnosťou a globalizovanou ekonomikou. Vyznačuje hlavné línie politiky kultúrneho dedičstva posilňujúce medzikultúrny dialóg, spoločné hodnoty a zlepšenie kvality života. Európania majú spoločnú zodpovednosť za zachovanie bohatstva kultúrnych tradícií kontinentu, takže čo najviac ľudí by sa malo zapájať do odovzdávania tohto dedičstva.
- Európsky informačný systém HEREIN je pracovný nástroj, ktorý majú k dispozícii vlády, profesionáli a verejnosť. Ponúka rad služieb využívajúcich počítačové technológie, ako sú databázy politiky dedičstva v Európe, terminologický slovník o dedičstve,

*Propagácia
mnohorakej európskej
kultúrnej identity
obohatenej svojou
rozmanitosťou*

portál s prístupom na národné webové stránky a rozvíjajúce sa prvky ako fóra a virtuálne výstavy. V tejto sieti je teraz 35 krajín.

Projekty Rady Európy zvyrazňujú kultúrne základy Európy zvyšovaním povedomia o spoločnom hmotnom a duchovnom dedičstve a podnecovaním tvorivosti. Rada Európy podporuje mnohorakú kultúrnu identitu, ktorá vzniká interakciou rôznych kultúr žijúcich vedľa seba na kontinente. Snaží sa Európanov dôverne oboznámiť s ich spoločným dedičstvom prostredníctvom projektov ako sú projekty Na hraničnej čiare a Dedičstvo odinakiaľ.

- Každý rok v septembri sa 48 signatárskych krajín Európskeho kultúrneho dohovoru zúčastňuje **Dní európskeho kultúrneho dedičstva**, ktoré je spoločným podujatím Rady Európy a Európskej únie. Počas nich sa nanovo predstavujú verejnosti kultúrne hodnoty a otvárajú historické budovy, ktoré sú obvykle pre verejnosť uzavreté. Kultúrne akcie zvyrazňujú miestne zručnosti a tradície, architektúru a umeleckú výrobu, ale širší cieľ je spájať občanov vo vzájomnom porozumení napriek rozdielnostiam v kultúre a jazyku.
- Projekt **Európa z jednej ulice na druhú ulicu** spája školy z viacerých krajín a zapája deti do proaktívnych vzdelávacích projektov zacielených na mestské prostredie a jemu vlastnú kultúrnu a umeleckú rozmanitosť.
- **Kultúrne cesty Rady Európy** sa zameriavajú na oboznámenie Európanov s ich kultúrnou identitou prostredníctvom vysoko hodnotného kultúrneho turizmu, oživujúc menej známe kultúrne dedičstvo. Rada Európy oficiálne schvaľuje cesty, ktoré spĺňajú jej kritériá. Koordinuje tento program v partnerstve s verejným a súkromným sektorom. Pomáha jej v tom Európsky inštitút kultúrnych ciest so sídlom v Luxemburgu, ktorý pôsobí ako stredisko technického zabezpečenia pri rozvoji ciest.
- **Výstavy európskeho umenia** sú zamerané na podporu vedomostí o európskom kultúrnom dedičstve a jeho ocenenie. Doteraz sa uskutočnilo 27 výstav, ktoré mapovali veľké kultúrne epochy od predhistorickej éry po súčasnosť, úlohu niektorých významných historických osobností a v poslednom období aj otázku interakcie umenia a spoločnosti v Európe. Témou 28. výstavy umenia Rady Európy, ktorá prebieha v roku 2006 je Leonardo da Vinci. Má názov Univerzálny Leonardo a poskytne odborníkom a verejnosti rozsiahly pohľad na tohto človeka a na jeho umeleckú a vedeckú činnosť prostredníctvom rôznych inovatívnych prístupov (hmotné a virtuálne výstavné exponáty, publikácie, výskumné programy a názorné materiály na vyučovanie).

Program technickej spolupráce a poradenstva o integrovanom zachovaní kultúrneho dedičstva je jedným z hlavných prostriedkov Rady Európy na organizovanie práce v teréne a politickej spolupráce v tejto oblasti. Podporuje členské štáty a pomáha im pomocou prierezového integrovaného prístupu dospieť k ľudskej dimenzii pri udržateľnom rozvoji a prihliada pritom na:

- územné a mestské plánovanie,
- kultúrne dedičstvo (pamiatky, architektonické celky a kultúrnu krajinu),
- životné prostredie a zachovanie prírody (biologickej a krajinnej diverzity),
- regionálny a miestny rozvoj (hospodársku činnosť a vytváranie pracovných miest),
- kultúru (zachovanie a podporu identít, kultúrnu rozmanitosť, hodnotové systémy spoločnosti),
- sociálnu politiku (zlepšenie bývania, infraštruktúry, verejných priestranstiev, prevenciu prírodných katastrof, riadenie situácií po konfliktoch).

Tieto aktivity sú špecifickými projektmi, ktorých cieľom je ovplyvniť politiku na národnej úrovni a podnietiť vlády pristúpiť k inštitucionálnym reformám a zlepšiť operatívne prístupy a riadiace nástroje projektov.

Webová stránka: http://www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/Heritage/

Prírodné dedičstvo, ochrana krajiny a udržateľný rozvoj

Členské štáty Rady Európy čelia rôznym výzvam súvisiacim so životným prostredím a regionálnym alebo územným plánovaním, ktoré si často vyžadujú medzinárodný prístup.

Rada Európy vypracovala početné nástroje a usmernenia na:

- ochranu a riadenie prírodného prostredia v Európe,
- zachovanie a zlepšenie životného prostredia ľudí a prírodných stanovišť,
- rozvoj územného plánovania a koncepcií,
- podporu integrovaného prístupu k vyváženému udržateľnému rozvoju.

Paneurópska stratégia biologickej a krajinnej rozmanitosti

Na konferencii v roku 1995 schválili ministri životného prostredia stratégiu Životné prostredie pre Európu, ktorá má zastrešovať zhromažďovanie iniciatív, mechanizmov, finančných zdrojov, vedeckých výskumných programov a dostupných informácií s cieľom zachovať a zlepšiť biologickú a krajinnú rozmanitosť v Európe, ktorá má zabezpečiť:

- podstatné zníženie ohrozenia biologickej a krajinnej rozmanitosti,
- zvýšenú odolnosť biologickej a krajinnej rozmanitosti v Európe,
- posilnenie ekologickej súdržnosti Európy,
- angažovanie sa verejnosti v zachovávaní biologickej a krajinnej rozmanitosti.

Stratégia predstavuje inovačný a aktívny prístup na zabránenie úpadku biologickej a krajinnej rozmanitosti Európy. Má za cieľ integrovať ekologické hľadisko do sociálneho a hospodárskeho sektora.

Stratégia posilňuje existujúce opatrenia a identifikuje dodatočné opatrenia, ktoré sa majú podniknúť v nasledujúcich dvoch dekádach. Poskytuje aj konzistentný prístup a spoločné ciele pre činnosť na národnej a regionálnej úrovni pri implementácii Dohovoru Spojených národov o biologickej diverzite.

Stratégia sa zavádza prostredníctvom záväzkov významných európskych inštitúcií. Jej sekretariát zabezpečuje spoločne Program Spojených národov pre životné prostredie (UNEP) a Rada Európy.

*Európska fauna a
flóra: zachovanie
voľne žijúcich
organizmov*

Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť (1982), známy aj ako Bernský dohovor, chráni vzácne alebo ohrozené druhy fauny a flóry a prírodné stanovišťa. Uvádza zoznam chránených druhov, reguluje metódy používané pri hospodárskom využití určitých druhov a požaduje od štátov ochranu prírodných stanovišť, osobitne vytvorením Európskej siete chránených území.

Bernský dohovor je otvorený aj pre nečlenské štáty Európy a Afriky a ratifikovalo ho 40 členských štátov Rady Európy, Európske spoločenstvo, a štyri africké štáty (Burkina Faso, Maroko, Senegal a Tunisko).

*Krajina, odraz
európskej kultúrnej
rozmanitosti*

Európsky dohovor o krajine, prijatý v roku 2000 vo Florencii, nadobudol účinnosť 1. marca 2004. Zdôrazňuje hodnotu krajiny, vrátane „každodenného“ prostredia, v ktorom ľudia žijú. Dohovor stanovuje opatrenia na ochranu, riadenie a plánovanie krajiny v celej Európe, s cieľom dosiahnuť udržateľný rozvoj a vyrovnané a harmonické vzťahy medzi spoločenskými potrebami, ekonomickou činnosťou a životným prostredím. Dohovor Rady Európy zavádza aj Cenu za krajinu, ktorá predstavuje uznanie zásad alebo opatrení prijatých miestnymi alebo regionálnymi orgánmi alebo MVO na ochranu a riadenie krajiny.

*Ocenenie pre
prírodné rezervácie*

Európsky diplom za ochranu prírody sa udeľuje oblastiam, ktorých prírodné dedičstvo je obzvlášť hodnotné a ktoré sú primarene tomu chránené. Miesta, ktoré sú diplomom ocenené sú ukážkou bohatstva a rozmanitosti prírody v Európe. Doteraz bolo udelených 65 diplomov.

*Informácie a
vzdelávanie pre
konkrétnu činnosť*

Rada Európy sa snaží zvyšovať povedomie o dôležitosti ochrany prírodného a kultúrneho prostredia prostredníctvom siete partnerov v približne 40 národných agentúrach. Magazín *Naturopa*, ktorý vychádza od roku 1968 a pôvodne bol zameraný na podporu ochrany prírody a udržateľné riadenie prírodných zdrojov, rozšíril v roku 2001 svoju pôsobnosť aj na kultúrne dedičstvo, ochranu krajiny a udržateľný územný rozvoj.

*Program
udržateľného rozvoja*

Európska konferencia ministrov zodpovedných za regionálne plánovanie (CEMAT) sa stretáva, aby skúmala výzvy, ktoré stoja pred regionálnym a územným plánovaním. Práca CEMAT-u sa sústreďuje na trvalo udržateľný ekonomický, environmentálny a sociálny rozvoj

v rozširujúcej sa Európe cestou regionálneho a územného plánovania.

V priebehu rokov sa prijalo niekoľko textov upravujúcich zásady územného plánovania, medzi ktoré patrí Európska regionálna plánovacia stratégia a Európska charta regionálneho územného plánovania, ktoré presadzujú zrozumiteľnú, praktickú, dlhodobú politiku plánovania. CEMAT nedávno prijal Smernice udržateľného rozvoja na európskom kontinente, ktoré poskytujú flexibilný a progresívny rámec na medzištátnu spoluprácu. Zároveň zdôrazňujú aj dôležitosť školenia v oblasti implementácie politik udržateľného územného rozvoja.

*Vedecká spolupráca
pri prírodných a
technologických
katastrofách*

Otvorená Čiastková dohoda o organizácii pomoci pri prírodných a technologických katastrofách, o ich prevencii a ochrane proti nim (známa ako Dohoda o veľkých rizikách EUR-OPA) bola vypracovaná v marci 1987. Táto dohoda otvorená pre členské, ako aj nečlenské štáty Rady Európy, ako Maroko, Alžírsko a Libanon, spája v súčasnosti 25 štátov. Európska komisia, UNESCO, Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) a Oddelenie pre humanitné záležitosti OSN sú takisto účastníkmi tejto dohody. Japonsko má štatút pozorovateľa.

Cieľom dohody je užšia a dynamickejšia spolupráca medzi členskými štátmi v rôznych disciplínach, s použitím všetkých dostupných zdrojov a know-how na zvládnutie hlavných nebezpečenstiev a na pomoc iným pri ich zvládaní.

Hlavnou prioritou je predchádzanie rizikám prostredníctvom aktivít ako informovanosť detí, občanov a komparatívnych analýz legislatívy týkajúcej sa riadenia rizík. Sieť 26 stredísk európskeho Stredozemia podporuje záujem a účasť v členských štátoch. Tieto strediská prispievajú k napĺňaniu spoločných partnerských cieľov tým, že realizujú európske informačné, školiace a výskumné programy.

Dohoda prispieva k celosvetovému plánu aktivít, ktorý prijala konferencia OSN o zmierňovaní katastrof v januári 2005 v japonskej Kobe pohľadom európskeho Stredozemia, s osobitným dôrazom na komparatívne analýzy legislatívnych, výchovných a školiacich činností a skúseností, ktoré sú k dispozícii v sieti špecializovaných stredísk, najmä Európskeho varovného systému.

Webová stránka:

http://www.coe.int/t/e/Cultural_Co-operation/Environment/Landscape/

Šport

*Práca v prospech
tolerancie, rovnosti,
demokracie a prístupu
všetkých k športu*

Rada Európy riadi činnosť týkajúcu sa športu prostredníctvom Európskeho kultúrneho dohovoru.

Rada Európy sleduje dvojakú stratégiu na udržanie čestnosti a čistoty športu:

- propagovanie športu pre všetkých ako prostriedku zlepšenia kvality života, uľahčenia sociálnej integrácie a prispenia k sociálnej súdržnosti osobitne medzi mladými ľuďmi. Úloha športu ako úvodu do demokracie a občianskej zodpovednosti, zvlášť medzi mládežníckymi lídrami, bola jednou z hlavných tém spoločného projektu Rady Európy a Európskej komisie, ktorý sa realizoval ako súčasť Európskeho roka vzdelávania prostredníctvom športu (2004).
- ochrana športu pred nebezpečenstvami, ktorým v súčasnosti čelí, t. j. pred dopingom a násilím.

Rada Európy vždy považovala šport za dôležitý, pretože dáva dobrý príklad, má svoju úlohu v sociálnej integrácii, osobitne pre sociálne znevýhodnené skupiny, prispieva k zdraviu a blahobytu populácie a podporuje etické hodnoty.

Demokracia v športe

Charta o športe pre všetkých prijatá v roku 1975 zmenila európsku športovú scénu a pomohla demokratizovať šport ako nikdy predtým.

Charta, ktorá bola aktualizovaná v roku 1992 a revidovaná v roku 2001 a ktorá sa opiera o Kódex športovej etiky, poskytuje rámec politike v oblasti športu, ku ktorej by sa mala hlásiť každá európska krajina. Podľa charty a kódexu šport musí:

- byť prístupný pre každého,
- byť k dispozícii predovšetkým deťom a mládeži,
- byť zdravý a bezpečný, fair a tolerantný a založený na vysokých etických normách,
- posilňovať seberealizáciu na všetkých úrovniach,
- rešpektovať životné prostredie,
- chrániť ľudskú dôstojnosť,
- klásť odpor proti každému spôsobu vykorisťovania športovcov.

*Boj proti dopingu:
posilňovanie čistého
a zdravého športu*

Cieľom Dohovoru proti dopingu (1989) je čeliť dopingu v športe aktívnym a koordinovaným spôsobom. Za dohľad nad implementáciou je zodpovedná monitorovacia skupina. Dohovor stanovuje viaceré spoločné pravidlá, ktoré zaväzujú zmluvné strany prijať rad legislatívnych, finančných, technických a vzdelávacích opatrení, aby sa:

- obmedzilo obchodovanie s dopingovými látkami,
- zlepšili dopingové skúšky a zdokonalili detekčné metódy,
- podporili výchovné a osvetové programy,
- zabezpečilo uplatňovanie účinných trestov za doping.

Dodatkový protokol k Dohovoru proti dopingu nadobudol platnosť 1. apríla 2004. Cieľom tohto protokolu je zabezpečiť vzájomné uznávanie dopingových kontrol a posilniť aplikáciu dohovoru prostredníctvom záväzného kontrolného systému. Dohovor doteraz ratifikovalo štyridsaťdva členských štátov Rady Európy, ako aj Austrália, Kanada a Tunisko.

Spolu s Európskou komisiou a členskými štátmi Európskej únie pomohla Rada Európy založiť Svetovú antidopingovú agentúru (WADA) a má zastúpenie aj v jej vedení a aktívne prispieva k jej politike. Vypracovanie Svetového antidopingového kódexu s jeho rozličnými normami je príkladom úzkej spolupráce medzi Radou Európy a WADA.

Dohovor proti dopingu Rady Európy poslúžil aj ako základ na vypracovanie dohovoru UNESCO

Proti dopingu, ktorý má za cieľ spojiť čo najväčší počet štátov v boji proti dopingu a zabezpečiť formálne uznanie WADA.

*Boj s násilím:
posilňovanie
tolerantného
a bezpečného športu*

Európsky dohovor o násilí a neviazanosti divákov počas športových podujatí, najmä na futbalových zápasoch, bol vypracovaný v roku 1985 a ratifikovalo ho 39 európskych krajín. Stály výbor dohovoru monitoruje dodržiavanie jeho opatrení a vydáva praktické odporúčania (napríklad zoznam 70 položiek, ktoré sa musia skontrolovať pred veľkým športovým podujatím).

Dohovor odporúča najmä:

- prítomnosť poriadkovej polície na štadiónoch a pozdĺž prístupových ciest,
- oddelenie fanúšikov súperiacich strán,
- prísnu kontrolu predaja vstupeniek,
- vylúčenie výtržníkov,
- obmedzenie predaja alkoholu,

- vykonávanie bezpečnostných kontrol,
- jasné vymedzenie zodpovednosti organizátorov a úradov,
- budovanie ihrísk a dočasných konštrukcií na tribúnach zaručujúcich bezpečnosť divákov.

Dohovor posilnili početné odporúčania o takých problémoch, ako je činnosť usporiadateľskej služby, prevencia rasizmu a xenofóbie, policajná spolupráca, výmena informácií a sociálne a výchovné opatrenia na prevenciu násilia.

Existujú aj aktuálne publikácie Rady Európy o úlohe miestnych a regionálnych samospráv pri prevencii násilia a realizuje sa projekt o úlohe fanklubov pri prevencii násilia.

Šport, tolerancia a fair play

Po okrúhлом stole o športe, tolerancii a fair play v roku 1996 boli vymenovaní národní veľvyslanci pre šport, toleranciu a fair play – väčšina z nich bývalí športovci – vo viac ako polovici členských krajín. Ich úlohou je presadzovať fair play, toleranciu a úctu k druhým a pripravovať programy, ktoré učia tolerancii a iným etickým hodnotám v športe. Predchádzať rasizmu a ostatným formám diskriminácie v športe je integrálnou zložkou ich práce.

Sociálna súdržnosť a šport

Úloha, ktorú má šport pri prehlbovaní sociálnej súdržnosti, je ďalšia oblasť, v ktorej Rada prispieva k demokracii, predovšetkým medzi mladými ľuďmi.

Mimoriadny dôraz sa kladie na zabezpečenie športových programov pre menšinové skupiny, ako sú migranti, utečenci, nezamestnaní, väzni, mladí delikventi a ľudia s postihnutím. Programy sa uskutočňujú buď v spolupráci s centrálnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi, alebo sú zverené dobrovoľníckemu sektoru v dotyčných krajinách. Sociálna súdržnosť prostredníctvom športu by mala zohrať osobitnú a veľmi dôležitú úlohu v procese obnovy a zmierenia v juhovýchodnej Európe.

Projekt Ballons rouges

Projekt Ballons rouges (Červené balóny) bol navrhnutý preto, aby ukázal, že telesné cvičenie môže prispievať k telesnému a duševnému zdraviu a formovať životný štýl ľudí žijúcich v ťažkých podmienkach (napr. utečenci v nejakej krajine alebo v utečeneckom tábore, ľudia v spoločných ubytovniach a podobne). Letný tabor pre mladých utečencov a vysídlené osoby v Azerbajdžane roku 2004 bol skvelou ilustráciou projektu Ballons rouges.

Dodržiavanie zväzkov

V roku 1998 bol zavedený systém monitorovania na zisťovanie, ako členské štáty uplatnili Európsku chartu o športe a dva dohovory. Do konca roka 2004 hodnotiaci tím vymenovaný príslušným výborom

navštívil šestnásť krajín. Štyri krajiny urobili vlastné hodnotenia. Uskutočnili sa aj početné konzultačné návštevy, aby pomohli krajinám realizovať politické stratégie a programy potrebné na dosiahnutie súladu s požiadavkami vytyčenými v týchto dokumentoch. Všetky nadväzujúce správy boli uverejnené.

Dodatkový protokol k Dohovoru proti dopingu obsahuje článok, ktorý ustanovuje, že zmluvné strany sú povinné povoliť hodnotiacu návštevu. Dohovor je teda jednou z mála medzinárodných zmlúv s príslym systémom monitorovania.

Šport pre všetkých

Program SPRINT

Program SPRINT (Reforma v športe – inovácia a tréning), má za cieľ pomáhať novým členom v reforme športových štruktúr.

Program zahŕňa najmä tieto oblasti:

- demokratizáciu športového hnutia,
- podporu športu vo všeobecnej vládnej politike,
- účasť všetkých vrstiev obyvateľstva na športových aktivitách.

Na zabezpečenie dodržiavania Európskej športovej charty sa v celej Európe uskutočňujú rôzne ad hoc aktivity (školenia, podporné semináre), aby sa povzbudila praktická aplikácia jednotlivých článkov charty v takých oblastiach, ako je:

- ochrana športu proti zhubným vplyvom (boj proti intolerancii, podpora športového ducha a fair play),
- prevencia diskriminácie v športe,
- propagácia spojenia šport – zdravie,
- obhajovanie dôležitosti športu pri výchove mladých ľudí,
- výmena informácií o nových typoch športových zariadení,
- výskum hospodárskeho vplyvu športu,
- zabezpečenie dobrého riadenia športu.

Budúca európska spolupráca v športe

Neformálne stretnutie európskych ministrov zodpovedných za šport sa koná v Moskve 20.–21. októbra 2006. Témou konferencie je Budúcnosť paneurópskej spolupráce v športe. Medzi ďalšie kľúčové témy patrí európska spolupráca proti dopingu a európska reprezentácia vo Svetovej antidopingovej agentúre (WADA).

Webová stránka :

http://www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/Sport/

Mládež

Otváranie Európy mladým ľuďom

Hlavné ciele Rady Európy pre mladých ľudí sú:

- podnecovať ich do aktívnej účasti pri posilňovaní európskej občianskej spoločnosti a pomáhať im pri využití príležitosti a túžby dosiahnuť tento cieľ prostredníctvom neformálneho vzdelávania a účasti na ňom,
- podporovať a rozvíjať v Európe politické prístupy týkajúce sa mládeže s osobitným zreteľom na demokratické občianstvo.

Mladí ľudia, združenia a siete mládeže, občianske hnutia, vládne inštitúcie a odborníci sa stále zúčastňujú na konzultáciách o strategických cieľoch a praxi. Rada Európy nabáda aj na ozvoju mládežníckych združení, sietí a iniciatív a podnecuje medzinárodnú spoluprácu týchto organizácií.

Sektor mládeže Rady Európy si vytýčil tieto priority na roky 2006 až 2008:

- vzdelávanie o ľudských právach a sociálnej súdržnosti,
- participáciu a demokratické občianstvo,
- podporu medzikultúrneho dialógu a mieru,
- vytvorenie a rozvíjanie náležitej stratégie v oblasti mládeže.

Školenia venujúce sa európskej mládežníckej práci

Európske mládežnícke strediská (EYC)

Európske mládežnícke strediská v Štrasburgu a Budapešti sú vzdelávacie a stretávacie centrá s ubytovacími kapacitami, v ktorých tím vzdelávacích poradcov poskytuje vzdelávaciu a technickú pomoc pri príprave, realizácii a vyhodnocovaní mládežníckych aktivít.

Každoročne organizujú niekoľko vzdelávacích kurzov pre mladých ľudí aktívnych v mládežníckych organizáciách a iniciatívach. Kurzy sa zaoberajú aktivitami európskej mládeže, medzinárodnou spoluprácou, medzikultúrnym vzdelávaním a neformálnym vzdelávaním a školením s osobitným dôrazom na ľudské práva, menšinové otázky, medzikultúrny dialóg, demokratické občianstvo a mier. Zvlášť sa venujú rozvoju občianskej spoločnosti v krajinách postihnutých konfliktmi.

Na asi 35 týždenných medzinárodných študijných konferenciách, ktoré za jeden rok prebehnú, sa stretávajú členovia mládežníckych organizácií a odborníci a diskutujú o širokom okruhu otázok.

Stretnutia odborníkov a sympóziá umožňujú mládežníckym aktivistom vymieňať si názory na vybrané témy a tak si rozšíriť svoje predstavy o mládežníckej politike. Nápady a odporúčania účastníkov sú spätnou väzbou pre politických činiteľov Rady Európy.

*Finančná podpora
medzinárodným
mládežníckym
projektom*

Rada Európy poskytuje ročne vyše 3 milióny eur Európskej nadácii pre mládež (EYF) na rozvoj mládežníckych aktivít na kontinente. Na aktivitách podporených EYF sa od roku 1972 zúčastnilo viac ako 300 000 mladých ľudí.

*Mladí Európania na
železniciach*

Rada Európy spojila svoje sily s Medzinárodnou železničnou úniou (UIC) s cieľom vytvoriť osobitný fond, ktorý ponúka možnosť cestovania pre znevýhodnených mladých ľudí. Od svojho založenia v roku 1995 fond spolupôsobil asi pri 270 projektoch a umožnil približne 5 000 účastníkom medzinárodných stretnutí a projektov cestovať krížom po Európe.

*Karty mládeže:
prostriedok mobility
mládeže*

Čiastková dohoda uzavretá medzi Radou Európy a Združením európskych kariet mládeže (EYCA) poskytuje systém kariet mládeže pre mladých ľudí do 26 rokov, ktorý im uľahčuje cestovanie a prístup k rozličným tovarom a službám potrebným na ich osobný a kultúrny rozvoj.

Celoeurópsky výskum

Založenie európskej výskumnej siete umožňuje styk medzi vedcami, mimovládnyimi mládežníckymi organizáciami a vládami a tým podporu porovnávacích medzinárodných výskumných projektov.

*Rozvíjanie a
upevňovanie
demokratickej
stability*

Aktivity ako školiace kurzy, študijné návštevy a konzultácie v členských krajinách majú v strednej a východnej Európy tieto ciele:

- založiť a rozvíjať mládežnícke združenia v strednej a východnej Európe, aby sa napomohol rozvoj občianskej spoločnosti,
- pomôcť týmto krajinám definovať a podporovať mládežnícku politiku na vnútroštátnej úrovni,
- posilniť medzikultúrny dialóg,
- propagovať výmeny mladých ľudí z celej Európy.

*Program
demokratického
vodcovstva*

Cieľom programu demokratického vodcovstva (DLP) je rozvinúť politické zručnosti a kompetencie budúcich politikov, novinárov a lídrov mimovládnych organizácií v strednej a východnej Európe ako najlepší spôsob zaistenia demokratickej bezpečnosti.

Tento program smeruje k nastoleniu dôvery medzi mladými lídrami rôznej národnosti a etnickej príslušnosti a vybudovaniu siete absolventov DLP, aby sa tak podnietila činnosť v rámci hlavných smerov programu.

*Školenie európskych
mládežníckych
pracovníkov*

Riaditeľstvo Európskej komisie pre vzdelávanie a občianstvo a riaditeľstvo Rady Európy pre mládež a šport podpísali v novembri 1998 základnú partnerskú zmluvu. Program financuje školenie európskych mládežníckych pracovníkov vrátane materiálov. K jeho aktivitám patrí každoročné tréningové fórum, magazín (Coyote) a séria vzdelávacích a školiacich publikácií (T-Kits). Projekty programu sa zameriavajú hlavne na vývoj obsahovej náplne a zlepšenie kvality školenia.

*Mládežnícka politika:
účasť a občianstvo*

Európsky riadiaci výbor pre mládež (CDEJ) sa skladá z predstaviteľov vlád alebo orgánov zodpovedných za záležitosti mládeže z 47 členských krajín Európskeho kultúrneho dohovoru.

CDEJ sa podrobne zaoberá problémami účasti mládeže na živote občianskej spoločnosti, neformálnym vzdelávaním a mládežníckym dobrovoľníctvom.

Vypracoval návrhy odporúčaní Výboru ministrov o:

- informáciách a poradenstve pre mladých ľudí v Európe,
- poskytovaní údajov a o spolupráci v oblasti mládežníckeho výskumu v Európe,
- podpore dobrovoľníckej služby,
- mobilite mládeže,
- účasti mládeže a budúcnosti občianskej spoločnosti.

*Európska
kampaň mládeže
Každý iný – všetci
rovní*

V roku 2006 Rada Európy organizuje európsku mládežnícku kampaň za rozmanitosť, ľudské práva a participáciu.

Cieľom tejto kampane je podnecovať mladých ľudí a umožniť im zúčastňovať sa na budovaní mierovej spoločnosti založenej na rozmanitosti a začlenení, v duchu rešpektu, tolerancie a vzájomného porozumenia. Táto iniciatíva zdôrazní spojenia s kampaňou proti rasizmu, antisemitizmu, xenofóbii a intolancii z roku 1995 a takisto sa riadi heslom Každý iný – všetci rovní.

Webová stránka :

http://www.coe.int/T/E/Cultural_Co-operation/Youth/

Európska vlajka, hymna a európske ceny

50 rokov európskej vlajky

Európsku vlajku pozná každý: kruh z dvanástich zlatých hviezd na modrom podklade. Tento návrh Parlamentného zhromaždenia prijal Výbor ministrov v roku 1955.

Kruh z hviezd symbolizuje jednotu európskych národov. Ich počet zostáva nemenný, lebo je výrazom plnosti a dokonalosti.

Od mája roku 1986 je táto zástava aj oficiálnym symbolom Európskej únie.

Informácie o užívaní európskeho emblému inými inštitúciami alebo jednotlivcami získate na Generálnom riaditeľstve (direktoriáte) Rady Európy pre právne záležitosti alebo v Európskej komisii v Bruseli.

Európska hymna

V januári 1972 prijal Výbor ministrov za európsku hymnu predohru k Óde na radosť z 9. Beethovenovej symfónie. Hudobné aranžmán pochádza od Herberta von Karajana. Hymna sa hráva pri slávnostných európskych príležitostiach.

Deň Európy

V roku 1964 Výbor ministrov rozhodol, že 5. máj – deň vzniku Rady Európy – sa bude sláviť ako Deň Európy. Jeho cieľom je užšie zapojiť občanov do procesu európskeho zjednocovania.

Európska cena ľudských práv

Túto cenu udeľuje Výbor ministrov od roku 1980 za výnimočný prínos v oblasti ochrany ľudských práv v súlade s Európskym dohovorom o ľudských právach.

Výbor ministrov udeľuje cenu každé tri roky v Štrasburgu a jej nositeľom môže byť jednotlivec, skupina osôb, inštitúcia alebo mimovládna organizácia zo zoznamu kandidátov, ktorý predkladá Parlamentné zhromaždenie. Cenu tvorí zlatá plaketa a pochvalný diplom o prínose jej nositeľa k ochrane ľudských práv.

Európske ceny pre mestá

Výbor pre životné prostredie, regionálne plánovanie a miestne samosprávy Parlamentného zhromaždenia Rady Európy udeľuje rôzne ceny mestám a obciam za ich aktivity v prospech Európy. Môžu sa uchádzať o tieto ocenenia: Európsky diplom, Čestnú zástavu, Čestnú plaketu alebo o Európsku cenu.

Európska cena

Európska cena sa udeľuje každoročne od roku 1955 ako najvyššie vyznamenanie obci pracujúcej v prospech európskej spolupráce. Výbor pre životné prostredie, regionálne plánovanie a miestne samosprávy Parlamentného zhromaždenia určí víťaza spomedzi kandidátov. Odmenou je putovná trofej (na rok), bronzová medaila, diplom a 7 600 EUR na financovanie študijnej cesty mladých ľudí z víťaznej obce po Európe.

Európsky diplom za ochranu prírody

Tento diplom udeľuje Výbor ministrov od roku 1965 na návrh Výboru pre činnosť Rady Európy v oblasti biologickej a krajinnej diverzity. Diplom sa udeľuje parkom, prírodným rezerváciám a chráneným územiám, ktoré spĺňajú určité podmienky ochrany prírodného dedičstva, a berie do úvahy ich vedecké, kultúrne či rekreačné kvality.

Rada Európy sponzoruje takúto oblasť päť rokov, pričom sponzorovanie môže byť po prísnom preverení a návšteve odborníkov predĺžené na ďalšie päťročné obdobie.

Cena Rady Európy pre múzeá

Táto cena bola prvý raz udelená v roku 1977 a dostáva ju múzeum, ktoré originálnym spôsobom prispelo k ochrane európskeho kultúrneho dedičstva. Cena sa skladá z bronzovej sošky, ktorú venoval španielsky umelec Joan Miró, a peňažnej sumy vo výške 5 000 eur. Víťazné múzeum vyberá Výbor pre kultúru a vzdelávanie Parlamentného zhromaždenia spomedzi múzeí navrhnutých nezávislým Výborom pre udelenie Ceny pre európske múzeum roka.

Prix Europa - Cena Európy pre televízne programy

Touto cenou sa každoročne odmeňujú najlepšie televízne programy v kategórii filmy, dokumenty, aktuálne otázky a IRIS (multikultúrne programy). Súťaž usporadúva Rada Európy a iné európske inštitúcie. Jej cieľom je podpora tvorivosti a rozmanitosti národných, regionálnych a lokálnych kultúr a zvýšenie úrovne vysielania.

Ďalšie informácie získate na adrese:

European Cultural Foundation

Jan van Goyenkade 5

NL-1075, Amsterdam

Tel.: +(31)20 676 02 22.... Fax: +(31)20 675 22 31

E-mail: PRIX-EUROPA@t-online.de

Webová stránka: <http://www.prix-europa.de>

Táto každoročná súťaž má za úlohu odmeniť najlepšie písomné práce a kresby na európsku tému, ktorých autormi sú deti. Cieľom súťaže je vzbudiť záujem školskej mládeže o dianie v Európe. Od roku 1986 súťaž usporadúva súčasne Rada Európy, Komisia Európskeho spoločenstva a Európska kultúrna nadácia (Amsterdam). Ceny sú rôzne – peňažné sumy, výlety, plakety, knihy atď.

Ďalšie informácie získate na adrese:

„Europe at School Co-ordinating Unit

Europa - Zentrum

Bachstrasse 32

D-53115 Bonn

Tel.: +(49)228 72 900 40

Fax: +(49)228 72 900 90

E-mail: eas-cu@t-online.de

Webová stránka: <http://www.europe-at-school.org>

Európske inštitúcie: čo je čo?

Všimnite si rozdiel

Rada Európy (Council of Europe)

Medzinárodná organizácia v Štrasburgu združujúca 46 demokratických krajín Európy;

a

Európska rada (European Council)

Pravidelná schôdza (aspoň dvakrát do roka) hláv štátov alebo vlád 25 členských krajín Európskej únie s cieľom stanoviť jej ďalší rozvoj;

a

Európska komisia (European Commission)

Výkonný orgán Európskej únie so sídlom v Bruseli, ktorý monitoruje správnu aplikáciu zmlúv o Európskej únii a rozhodnutia jej inštitúcií.

Parlamentné zhromaždenie (Parliamentary Assembly)

Poradný orgán Rady Európy zložený z 315 poslancov (a rovnakého počtu náhradníkov), vymenovaných parlamentmi členských krajín;

a

Európsky parlament (European Parliament)

Parlamentný orgán Európskej únie zložený zo 732 poslancov z 25 členských štátov, zvolených v priamych všeobecných voľbách.

Európsky súd pre ľudské práva (European Court of Human Rights)

Jediný skutočný súdny orgán založený Európskym dohovorom o ľudských právach. Má 46 sudcov a ako posledná inštanca zaručuje, že zmluvné štáty dodržiavajú svoje povinnosti vyplývajúce z dohovoru;

a

Súdny dvor Európskych spoločenstiev (Court of Justice of the European Communities)

Zabezpečuje správnu interpretáciu a aplikáciu článkov zmlúv Európskej únie. Sídlí v Luxemburgu;

a

Medzinárodný súdny dvor (International Court of Justice)

Medzinárodný súdny orgán OSN, ktorý zasadá v Haagu.

Európsky dohovor o ochrane ľudských práv (European Convention on Human Rights)

Dohovor, ktorým sa členské štáty Rady Európy zaviazali rešpektovať základné ľudské práva a slobody;

a

Všeobecná deklarácia ľudských práv (Universal Declaration of Human Rights)

Bola prijatá OSN v roku 1948 s cieľom posilniť ochranu ľudských práv v medzinárodnom meradle.

Revidovaná Európska sociálna charta

Revidovaná Európska sociálna charta Rady Európy zaručuje sociálne a hospodárske práva a je obdobou Európskeho dohovoru o ľudských právach;

a

Charta základných práv

Charta prijatá Európskou úniou v decembri 2000 na zasadaní Európskej Rady v Nice.

Kľúčové dátumy

5. máj 1949

Londýnska zmluva, na základe ktorej vznikla Rada Európy. Podpísala ju 10 štátov: Belgicko, Dánsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Nórsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo.

4. november 1950

V Ríme bol podpísaný Dohovor Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd - prvý medzinárodný právny dokument chrániaci ľudské práva.

19. december 1954

Podpísanie Európskeho kultúrneho dohovoru, ktorý rámčuje pre prácu Rady Európy v oblasti vzdelávania, kultúry, mládeže a športu.

16. apríl 1956

Rada Európy založila Fond obnovy (dnes Fond sociálneho rozvoja), ktorý pomáha členským krajinám realizovať sociálne orientované projekty.

12. január 1957

Rada Európy založila Stálu konferenciu miestnych a regionálnych samospráv Európy (dnes Kongres miestnych a regionálnych samospráv Európy) na účel spolupráce predstaviteľov miestnych a regionálnych orgánov.

18. september 1959

Rada založila na základe Európskeho dohovoru o ľudských právach v Štrasburgu Európsky súd pre ľudské práva, ktorý zabezpečuje dodržiavanie povinností, ku ktorým sa zmluvné strany zaviazali.

18. október 1961

V Turíne bola podpísaná Európska sociálna charta, obdoba Európskeho dohovoru o ľudských právach v oblasti hospodárskych a sociálnych práv.

1. jún 1972

V Štrasburgu (Francúzsko) bolo otvorené prvé Európske mládežnícke stredisko Rady Európy.

27. marec 1980

Rada Európy založila Skupinu Pompidou ako multidisciplinárne fórum spolupráce na ministerskej úrovni v oblasti drogových závislostí a pašovania drog.

26. november 1987

Podpísanie Európskeho dohovoru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania, ktorý vypracovala Rada Európy.

8. jún 1989

Parlamentné zhromaždenie Rady Európy začalo udeľovať štatút zvláštneho hosťa, aby tak formovalo pevnejšie vzťahy s parlamentmi nových členských krajín, ktoré budujú demokraciu.

30. apríl 1990

V Lisabone (Portugalsko) bolo otvorené Centrum Sever – Juh Rady Európy.

10. máj 1990

Rada Európy založila Európsku komisiu za demokraciu prostredníctvom práva (Benátska komisia), ktorá sa zaoberá právnymi zárukami demokracie.

6. november 1990

Vstup prvého štátu bývalého sovietskeho bloku – Maďarska.

September 1991

Založenie Európskych dní kultúrneho dedičstva.

8. a 9. október 1993

Prvý summit hláv štátov a vlád Rady Európy vo Viedni prijal deklaráciu, ktorá potvrdila jej paneurópsky charakter práce a nastolila nové politické priority ochrany národnostných menšín a boja proti všetkým formám rasizmu, xenofóbie a intolerancie.

17. január 1994

Výbor ministrov Rady Európy založil Kongres miestnych a regionálnych samospráv Európy (CLRAE), ktorý nahradil Stálu konferenciu miestnych a regionálnych samospráv Európy.

1. február 1995

Podpísanie Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín.

15. december 1995

V Budapešti bolo otvorené druhé Európske mládežnícke stredisko.

28. február 1996

Rusko vstupuje do Rady Európy.

4. apríl 1997

Rada Európy otvorila na podpis Európsky dohovor o ľudských právach a biomedicíne.

10. a 11. október 1997

Druhý summit hláv štátov a vlád Rady Európy v Štrasburgu (Francúzsko).

12. január 1998

Podpísanie Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ľudských právach a biomedicíne, ktorý zakazuje klonovanie ľudských bytostí.

1. november 1998

V Štrasburgu začal pracovať jediný stály Európsky súd pre ľudské práva, ktorý vznikol na základe Protokolu č. 11 k Európskemu dohovoru o ľudských právach.

5. máj 1999

50. rokov od založenia Rady Európy.

4. november 2000

50. výročie Európskeho dohovoru o ľudských právach.

25. január 2001

Arménsko a Azerbajdžan vstupujú do Rady Európy.

23. november 2001

Podpísanie Dohovoru proti počítačovej kriminalite.

24. apríl 2002

Bosna a Hercegovina vstupuje do Rady Európy.

2. máj 2002

Podpísanie Protokolu č. 13 k Európskemu dohovoru o ľudských právach týkajúceho sa zákazu trestu smrti za každých okolností.

15. júl 2002

Prijatie Smerníc o ľudských právach a boji proti terorizmu.

28. január 2003

Podpísanie Dodatočného protokolu k Dohovoru o počítačovej kriminalite týkajúceho sa kriminalizácie činov rasistickej a xenofóbnej povahy spáchaných prostredníctvom počítačových systémov.

3. apríl 2003

Srbsko a Čierna Hora vstupujú do Rady Európy.

15. máj 2003

Podpísanie Protokolu dopĺňajúceho Európsky dohovor o potlačovaní terorizmu (CETS č. 190).

5. október 2004

Monako vstupuje do Rady Európy.

15. a 16. máj 2005

Tretí summit hláv štátov a vlád Rady Európy vo Varšave.

13. december 2005

50. výročie európskej vlajky.

Kontaktné a informačné miesta

Rady Európy

Infopoint Infopoint sa nachádza v centrálnej časti knižnice vľavo od hlavného vchodu Paláca Európy.

Ak potrebujete informácie alebo dokumentáciu o činnosti Rady Európy, zatelefonujte, napíšte alebo priamo navštívte:

Infopoint Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex
Tel. +33 (0)3 88 41 20 33
Fax +33 (0)3 88 41 27 45
E-mail: infopoint@coe.int
Webová stránka: <http://www.coe.int>

Vydavateľstvo Rady Európy (Council of Europe Publishing) Celosvetová distribúcia viac ako 1500 publikácií v oboch oficiálnych jazykoch (angličtina, francúzština), ktoré prezentujú prácu Rady Európy v rôznych oblastiach.

Council of Europe Publishing
F-67075 Strasbourg Cedex
Tel: + 33 (0)3 88 41 25 81
Fax: +33 (0)3 88 41 39 10
E-mail: publishing@coe.int
Webová stránka: <http://book.coe.int>

Služby knižničného a archívneho oddelenia Návštevu archívu a oboch knižníc je potrebné ohlásiť deň vopred. Počas zasadaní Parlamentného zhromaždenia návštevy nie sú povolené.

Library and Archives Division
Council of Europe
F - 67075 Strasbourg Cedex

Správa archívu a záznamov Jednotka správy archívu a záznamov udržiava všetky dokumenty Rady Európy s odkazovou značkou ako aj historický archív rôznych oddelení od rok 1949. Je k dispozícii skenovanie na požiadanie a kopírovacie zariadenie.

Ďalšie informácie
archives@coe.int
Tel.: + 33 (0)3 90 21 43 77

*Knižnica Giuseppe
Vedovata*

Knižnica Giuseppe Vedovata bola vytvorená spojením ústrednej knižnice s knižnicou Vedovato a otvorená 27. januára 2004. Pôvodná knižnica bola založená na prvom zasadaní Parlamentného zhromaždenia v roku 1951. Kolekciu Vedovato daroval Prof. Vedovato (bývalý predseda Parlamentného zhromaždenia) v roku 1987 a bola odvtedy značne rozšírená. Poskytuje informácie o európskych záležitostiach a predmetoch záujmu a činnosti Rady Európy.

Knižnica je umiestnená na prízemí v budove B.

Návštevné hodiny pre verejnosť

Pondelok – Štvrtok

Kontakt :

Tel.: + 33 (0)3 88 41 20 25

Fax: + 33 (0)3 90 21 47 54

E-mail: infodoc@coe.int

STYČNÉ KANCELÁRIE RADY EURÓPY

Úrad v Paríži

55 avenue Kléber

F-75784 Paris cedex 16

Tel.: +33 (0)1 44 05 33 60

Fax: +33 (0)1 47 27 36 47

E-mail: bureau.paris@coe.int

Úrad v Bruseli

Avenue de Tervuren 12

B - 1040 Bruxelles

Tel.: + 32 2 230 41 70

Fax: + 32 2 230 94 62

E-mail : bureau.bruxelles@coe.int

Rozvojová banka Rady Európy (Council of Europe Development Bank)

55 avenue Kléber

F-75784 Paris Cedex 16

Tel.: +33 (0)1 47 55 55 00

Fax: +33 (0)1 47 55 03 38

E-mail: ceb@coebank.org

Webová stránka: <http://www.coebank.org>

**Európske centrum pre globálnu vzájomnú závislosť a solidaritu
(European Centre for Global Interdependence and Solidarity)**

North-South Centre

Avenida da Liberdade, 229-4°

P-1250 Lisabon

Tel.: + 351 213 584 030

Fax: + 351 213 531 329

E-mail: nsinfo@coe.int

Webová stránka: <http://www.nscentre.org>

**Európske centrum moderných jazykov – Štajerský Hradec
(European Centre for Modern Languages - Graz)**

Nikolaiplatz 4

A-8020 Graz

Tel.: + 43 316 323 554

Fax: + 43 316 323 554-4

E-mail: information@emcl.at

Web stránka: <http://www.ecml.at>

**Európske audiovizuálne observatórium
(European Audiovisual Observatory)**

76, allée de la Robertsau

F - 67 000 Strasbourg

Tel.: +33 (0)3 88 14 44 00

Fax: +33 (0)3 88 14 44 19

E-mail: obs@obs.coe.int

Webová stránka: <http://www.obs.coe.int>

**Európske oddelenie pre kvalitu liekov
(European Directorate for the Quality of Medicines - EDQM)**

BP 907

F - 67 029 Strasbourg Cedex 1

Tel.: +33 (0) 3 88 41 20 00

Fax: +33 (0)3 88 41 27 71

E-mail: info@pheur.org

Webová stránka: <http://www.pheur.org>

Európske centrum mládeže Štrasburg

30 rue Pierre-de-Coubertin

F - 67 000 Strasbourg

Tel.: +33 (0) 3 88 41 23 00

Fax: +33 (0)3 88 41 27 77

E-mail: youth@coe.int

Webová stránka: <http://www.coe.int/youth>

Európske centrum mládeže Budapešť

Zivatar utca 1-3

H-1024 Budapest

Hungary

Tel.: + 36 1 212 40 78

Fax: +36 1 212 40 76

E-mail: eycb.secretariat@coe.int

Website: <http://www.eycb.coe.int>

INFORMAČNÉ KANCELÁRIE RADY EURÓPY

Informačné kancelárie Rady Európy (IKRE) sa zakladajú rozhodnutím Výboru ministrov na požiadanie vlád. Ich úloha je rozširovať informácie o Rade Európy, jej činnosti a normách a podporovať iniciatívy organizácie v príslušných krajinách. Ich správu a prevádzku zabezpečuje miestny personál vedený riaditeľom.

Albánsko

Sheshi Skenderbej

Pallati i Kultures, Kati i pare

Tirana

Tel: + 355 4 22 84 19

Fax : + 355 4 24 89 40

E-mail: information.office@coealb.org

Webová stránka: <http://www.coealb.org>

Arménsko

“European Regional Academy” building

10, David Anhaght st.

Jerevan 375045

Tel: + 374 10 24 38 92

Fax : + 374 10 24 38 75

E-mail : coe.yerevan@coe.int

Webová stránka: <http://www.coe.am>

Azerbajdžan

39-41, Boyuk Gala Street

Icheri Sheher

Baku AZ 1004

Tel: + 994 12 497 31 56 / 54 93 / 31 65

Fax : + 994 12 497 23

E-mail: office@coe-baku.org

Webová stránka: <http://www.coe.az>

Bulharsko

Aleksander Zhendov 5
BG - 1113 Sofia
Tel: + 359 2 971 30 00
Fax : + 359 2 971 22 33
E-mail: cid@online.bg
Webová stránka: <http://www.cid.bg>

Regionálne centrum

European Information Centre
24 Bulgaria bul.
P.O. Box 345
5000 Veliko Turnovo
Tel: + 359 62 60 50 60
Fax : + 359 62 63 00 48
E-mail: coevt@vali.bg
Webová stránka: <http://www.europeinfocentre.bg>

“bývalá juhoslovanská republika Macedónsko”

ul. Mito Hadzivasilev Jasmin b.b.
(Museum of the City of Skopje-I floor)
MK - 1000 Skopje
Tel: + 389 2 3123 616
Fax : + 389 2 3123 617
E-mail: gjorgji.jovanovski@coe.int
Webová stránka: <http://www.iocoe.org.mk>

Česká republika

Náměstí Pod Kaštany 529/2
CZ - 160 00 Praha 6 - Bubeneč
Tel: + 420 233 085 450 / 452
Fax: + 420 233 085 451
E-mail: dana.bekova@radaevropy.cz
Webová stránka: <http://www.radaevropy.cz>

Estónsko

Tõnismägi 2
EE - 10122 Tallinn
Tel: + 372 630 72 58
Fax : + 372 646 00 89
E-mail: eni@coe.ee
Webová stránka: <http://www.coe.ee>

Gruzínsko

7, Erekle II Lane
GE - 0105 Tbilisi
Tel: + 995 32 989 560 / 988 977
Fax : + 995 32 989 657
E-mail: information.office@coe.ge
Webová stránka: www.coe.ge

Litva

Gedimino pr. 51
LT - 01109 Vilnius
Tel: + 370 52 496 685 / 647
Fax : + 370 52 496 214
E-mail: m.prokopcik@lnb.lt
Webová stránka: <http://www.etib.lt>

Lotyšsko

K. Barona iela 14
LV - 1423 Riga
Tel/Fax: + 371 7 28 68 65
E-mail: centre@coecidriga.lv
Webová stránka: <http://www.coecidriga.lv>

Maďarsko

(Maďarský parlament)
P.O. Box 3
H - 1357 Budapešť
Tel: + 36 1 441 48 57 / 45 63
Fax : + 36 1 441 48 78
E-mail: idebud@t-online.hu
Webová stránka: <http://www.europatanacs.hu>

Moldavsko

78 „A“, 31, August Street
MD – 2012 Kišiniov
P.O. Box 219
Tel: + 373 22 21 29 30 / 24 10 94
Fax : + 373 22 24 10 96
E-mail: informchisinou@coe.int
Webová stránka: www.bice.md

Poľsko

Al. Niepodleglosci 22
PL - 02653 Varšava
Tel: + 48 22 845 20 84 / 853 57 73
Fax : + 48 22 853 57 74
E-mail: informwarsaw@coe.int
Website: <http://www.coe.org.pl>

Rumunsko

6, Alexandru Donici street
Sector 2
RO - 020478 Bukurešť
Tel: + 40 21 211 68 10
Fax : + 40 21 211 99 97
E-mail: info.office@coe.ro
Webová stránka: <http://www.coe.ro>

Ruská federácia

Moskovský štátny inštitút medzinárodných vzťahov (MGIMO)
Pr. Vernadskogo 76
RU - 119454 Moskva
Tel: + 7 495 434 9077
Fax : + 7 495 434 9075
E-mail: coemoscow@dionis.iasnet.ru
Webová stránka: <http://www.coe.ru>

Centrum pre Ural

Ul. Kolmogorova 54
RU – 620034 Jekaterinburg
Tel/Fax: + 7 3432 45 92 25
E-mail: CIDURAL@mail.utk.ru

Centrum pre Povolžie

Ul. Volskaya 16
RU – 410028 Saratov
Tel: + 7 845 2 29 91 51
Fax: + 7 845 2 22 85 04
E-mail: cid.saratov@overta.ru
Webová stránka: <http://volgacoe.ru>

Slovensko

Klariská 5
P.O.Box 217
SK - 810 00 Bratislava 1
Tel: + 421 2 544 35 752
Fax : + 421 2 544 356 72
E-mail: centrum@radaeuropy.sk
Webová stránka: <http://www.coe.sk>

Slovinsko

Rimska cesta 16
SLO - 1000 Ljubljana
Tel: + 386 14 21 43 00
Fax : + 386 14 21 43 05
E-mail: idc.slovenija@idcse.nuk.si
Webová stránka: <http://www.idcse.nuk.si>

Ukrajina

24-A Ivan Franka Str.
UA - 01030 Kyjev
Tel: + 38 044 23 44 084
Fax : + 38 044 23 4 43 778
E-mail: informkiev@coe.int
Webová stránka: <http://www.coe.kiev.ua>

DETAŠOVANÉ KANCELÁRIE RADY EURÓPY

Detašované kancelárie Rady Európy zakladá svojim rozhodnutím Výbor ministrov, ich úlohy a spôsoby fungovania sa menia podľa osobitného mandátu, ktorým sú poverené. Všetky slúžia v prvom rade na uľahčovanie, udržiavanie a posilňovanie pracovných vzťahov medzi Radou Európy a národnými orgánmi (vláda a parlament), predstaviteľmi občianskej spoločnosti, politických strán a médií, ako aj iných členov medzinárodného spoločenstva.

Ich činnosť umožňuje Rade Európy v rôznej miere ovplyvniť legislatívne a iné reformy, poskytovať odbornú pomoc v oblastiach kompetencie organizácie a rozvíjať efektívne vzdelávacie programy (o. i. o Európskom dohovore o ľudských právach) atď.

Snažia sa koordinovať aktivity s našimi hlavnými medzivládnyimi partnermi, z ktorých najdôležitejší sú OSN, OBSE a EU.

Office of the SRSG* to Armenia

“European Regional Academy” building
10, David Anhaght st.
Jerevan 375045
Tel: + 374 1 24 33 85
Fax : + 374 1 24 38 75

Office of the SRSG to Azerbaijan

6 – 10 Vagif Mustafazade Kücasi
1st Floor, Icheri Sheher
Baku 370004
Tel: + 994 124 975 489
Fax : + 994 124 975 475

Office of the SRSG to Bosnia and Herzegovina

Trg Fra Grge Martica 2/III
71000 Sarajevo
Tel/Fax: + 387 33 264 360

Office of the SRSG to Georgia

7, Erekle II Lane
0105 Tbilisi
Tel: + 995 32 989 560 / 988 977
Fax : + 995 32 989 657

Office of the SRSG to Moldova

Str. Banulescu Bodoni bl.57/1
2005 Kişinöv
Tel: + 373 22 23 50 34 / 35
Fax : + 373 22 23 30 18

Office of the SRSG to Serbia and Montenegro

Sindjeliceva 9
11000 Beograd
Tel: + 381 11 30 88 411 / 30 88 412
Fax : + 381 11 30 86 494

CoE Secretariat Office in Montenegro

Ul. Novaka Miloseva Nr. 6
81000 Podgorica
Tel: + 381 81 230 819 / 825
Fax : + 381 81 230 176

CoE Secretariat Office in Kosovo

UNHCR HQ Building, 6th Floor

Kragujevci 8

10000 Priština

Kosovo / UNMIK

Tel: + 381 38 243 749 / 750 / 751

Fax : + 381 38 243 752

Other Outposts**Special Adviser**

Albania

Pallati i Kulturës, Kati I pare

Sheshi Skënderbej

Tirana

Tel: + 355 4 22 84 19

Fax : + 355 4 24 89 40

Resident Expert

“The former Yugoslav Republic of Macedonia”

Council of Europe Information Office

ul. Mito Hadzivasilev Jasmin b.b.

MK - 1000 Skopje

Tel: + 389 2 3290 232

Fax : + 389 2 31 23 61

* SRSB – Special Representative of the Secretary General (Osobitný poverenec generálneho tajomníka)

46 členských štátov Rady Európy

Albánsko	Luxembursko
Andorra	Maďarsko
Arménsko	Malta
Azerbajdžan	Moldavsko
Belgicko	Monako
Bulharsko	Nemecko
Bosna a Hercegovina	Nórsko
„bývalá juhoslovanská republika Macedónsko“	Poľsko
Cyprus	Portugalsko
Česká republika	Rakúsko
Dánsko	Rumunsko
Estónsko	Ruská federácia
Fínsko	San Marino
Francúzsko	Slovensko
Grécko	Slovinsko
Gruzínsko	Spojené kráľovstvo
Holandsko	Srbsko
Chorvátsko	Španielsko
Island	Švédsko
Írsko	Švajčiarsko
Litva	Taliano
Lichtenštajnsko	Turecko
Lotyšsko	Ukrajina

Kandidáti na členstvo

Bielorusko
Čierna Hora

Štáty so štatútom pozorovateľa

Japonsko
Kanada
Mexiko

Spojené štáty americké
Svätá stolica

Stav v apríli 2006

Poznámka:

Činnosť Rady Európy sa v súčasnosti začína zameriavať na hlavné úlohy podľa plánu činnosti prijatého na treťom summite hláv štátov a vlád vo Varšave v máji 2005. Ďalšie vydanie publikácie 800 miliónov Európanov zohľadní túto reorganizáciu a realizáciu týchto aktivít.

*Preklad z anglického originálu
The Council of Europe – 800 million Europeans
Council of Europe, April 2006*

*Pripravila a vydala:
Informačná kancelária Rady Európy v Bratislave
Klariská 5, P.O.Box 217, 810 00 Bratislava 1
Telefón: 02/ 5443 5752, Fax: 02/ 5443 5672
Elektronická pošta: centrum@radaeuropy.sk
Webová stránka: www.radaeuropy.sk*

ISBN 80-89141-08-0

*Design cover page and layout: Christophe Nutoni
Tlač: Združená stredná škola polygrafická
Náklad: 1 000 ks
Vydanie prvé
Október 2006
Slovenská verzia – Slovak version – Version slovaque*